

bservant 35

Informatie- en opinieblad van de Universiteit Maastricht • Redactieadres: Postbus 616, 6200 MD Maastricht • Jaargang 17, 12 juni 1997

De oude poort van het Hof van Tilly op het snijpunt van de Kommel en de Brusselsestraat. De beste plek voor een nieuw universitair 'guest house', vinden 'gastvrijheidsdeskundigen' (foto Philip Driessen)

Gemeente Maastricht moet nog goedkeuring verlenen Nieuw universitair 'guest house' hoogstwaarschijnlijk in Hof van Tilly

Het 'Hof van Tilly', dat op het snijpunt van de Kommel en de Brusselsestraat ligt, gaat na een grondige renovatie hoogstwaarschijnlijk dienst doen als het nieuwe universitaire 'guest house'. Met dit plan, dat voorziet in 260 kamers, hoopt de universiteit de bestaande huisvestingsproblemen van buitenlanders in één keer op te lossen.

Een bar, een restaurant, een wasserette, zo'n kleine honderd 'low-budget hotelachtige kamers' voor buitenlanders die hooguit drie maanden Maastricht aandoen, vijf appartementen voor gastdocenten en zo'n honderdzestig gewone studentenkamers met gemeenschappelijke keukens. Dat alles moet in de bestaande oud-bouw en de tuin van het Hof van Tilly gaan verrijzen. Dit complex, waarvan de poort al in 1714 werd gebouwd, is nu nog in bezit van de Hogeschool Maastricht en doet dienst als atelierruimte. Het was de firma Hospitality Consultants, Adviseurs voor gastvrijheidsmanagement, die als eerste zijn oog op het monumentale pand liet vallen. Het bureau berekende de gewenste omvang van een

Maastrichts guest house en zocht naar de meest gunstige locatie.

Op dit moment worden de meesten van de jaarlijks vijfhonderd tijdelijke buitenlandse gasten in het oude ziekenhuis Annadal ondergebracht. De kamers daar hebben al voor veel opwindning gezorgd. Anderhalf jaar geleden gingen boze studenten zelfs de straat op: de huren waren te hoog, de keukens vaak een zootje en de service van het Kamerburo liet ook te wensen over. Inmiddels zit het met die service redelijk goed, maar het blijft een pand dat ook volgens Hospitality Consultants niet voldoet.

Zoekend naar de beste plek stuitten de adviseurs op het "uniek gelegen" Hof van Tilly. Dat krijgt in het op 26 mei verschenen eindrapport de voorkeur boven Annadal, de voormalige personeelsflat van Vijverdal, of nieuwbouw. Ondanks dat de prijs van renovatie en nieuwbouw hoger uitvalt dan bij de andere opties. Hoe hoog dat bedrag is, blijft een geheim dat pas wordt prijsgegeven als de UM de onderhandelingen met de hogeschool heeft afgesloten.

"Die extra kosten kunnen deels worden terugverdiend door betere exploitatieresultaten", schrijft het bureau. Het verwacht immers dat de leegstand van ka-

mers, die op dit moment tot financiële problemen bij het guest house en ergernis bij de faculteiten leidt (zij moeten er immers gedeeltelijk voor opdraaien), veel minder zal worden. Jongerenreizen, deelnemers aan summercourses en wetenschappelijke symposia, maar ook onderwijsgroepen die niet terecht kunnen in de volgeboekte Maastrichtse low-budgethotels, kunnen in het guest house onderdak krijgen. In geval van nood, wanneer de vraag structureel achterblijft bij het aanbod, krijgen reguliere studenten de kans om een kamer in het guest house te huren. Is de vraag juist erg groot, dan kan er snel wat bijgebouwd worden. Daar is nu al rekening mee gehouden. Winstgevend zal dit project nooit worden. Volgens de berekeningen zal er na een aanloopfase van vier jaar, ieder jaar vijf ton tekort zijn. Dat gat zal door de eigen bijdragen van de universiteit en de faculteiten opgevuld moeten worden. Het college van bestuur staat positief tegenover het plan, maar heeft formeel nog geen 'ja' gezegd. De gemeente Maastricht moet nog goedkeuring verlenen. Dit omdat het bestemmingsplan zou moeten worden aangepast.

Riki Janssen

Meteor erkend als onderzoeksschool

Alle onderzoeksscholen, dus ook het Maastrichtse Carim, die in 1992 voor het eerst een goedkeuring van de akademie van wetenschappen (KNAW) kregen, kunnen weer vijf jaar verder. Van de dertien nieuwe aanvragen zijn er echter weer vier afgekeurd. De Maastrichtse economieschool Meteor die eerder niet door de keuring kwam, is nu alsnog erkend.

Een onfortuinlijke volhouder is de Groningse onderzoeksschool bedrijfskunde (SOM). Drie jaar geleden werd deze al voorgelegd - en afgekeurd. Dit jaar kwam men terug, en opnieuw tevergeefs; de reden heeft de akademie niet openbaar gemaakt.

Een ander Gronings plan met dezelfde voorgeschiedenis, het Centrum voor Recht, Bestuur en Samenleving (CRBS) heeft na drie jaar wel zijn keurmerk binnen.

In de categorie nakomertjes stal Eindhoven de show. Deze TU wist de afgelopen jaren maar drie onderzoeksscholen tot voldoende samenhang te smeden voor een erkenning. Dit studiejaar begon het nieuwe college van bestuur een inhaalslag: men vroeg een keurmerk voor vijf nieuw uitgewerkte plannen. De akademie heeft er vier goedgekeurd. Dat verdubbelt in één klap het aantal onderzoeksscholen van Eindhoven. (HOP)

5

Straks weer afhankelijk van pa en ma?

6

Aio-leed per vierkante meter

7

Maastrichtse studentenblaadjes: dik, dun, studentikoos, glossy of semi-wetenschappelijk

9

Promovendus in herkansing

14

De Directeur van de keuken

Ondernemingsraad definitief van de baan

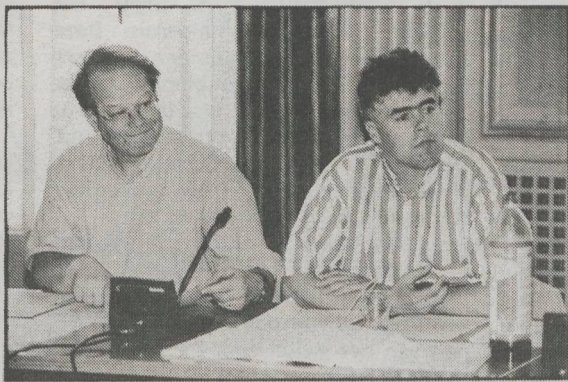
Raden krijgen minder studenten, meer bevoegdheden

Weinig verrassingen, vorige week donderdag 5 juni in de universiteitsraad. Conform het advies van de voorafgaande commissievergadering stemde de raad bijna voltallig voor het 'ongedeelde' medezeggenschapsmodel.

Slechts een deel van de obp-vertegenwoordiging was voor het ondernemingsraadmodel. Het feit dat twee medezeggenschapscommissies, die ook het OR-model voorstaan, nog een brandbrief hadden gestuurd met een oproep om de definitieve keuze voor het medezeggenschapsmodel uit te stellen, wekte bij collegevoorzitter Dittrich vooral laatdunkend commentaar. Men had de afgelopen anderhalf jaar, en zeker de laatste zes maanden, zitten slapen, concludeerde hij, want al geruime tijd was bekend dat het college van bestuur voor het ongedeelde stelsel koos.

Het andere grote item bij de behandeling van de MUB was de vraag of het experimenteerartikel benut zou moeten worden om de samenstelling en de bevoegdheden van de raden, zowel van de faculteiten als van de universiteit, te veranderen. In plaats van een paritaire samenstelling zou een overwicht voor het personeel (60-40) moeten worden gecreëerd. Tegenover het 'inleveren' van zetels door de studentengeleding zou een verruiming van de bevoegdheden staan. Hier was de universiteitsraad unaniem voor. Ook de meeste faculteiten hadden bericht gestuurd het voorstel te steunen. Gezondheidswetenschappen viel op met een standpunt waarin wel voor vermindering van het aantal studentenzetels werd gepleit, maar de compensatie in de vorm van verruiming van de bevoegdheden buiten beschouwing werd gelaten.

Een netelig punt dat bij elke bespreking van de MUB-voorstellen door de wp-fractie ter tafel werd ge-

De woordvoerders van de wp-fractie, Van Wijmen en De Jong, tijdens het MUB-debat in de universiteitsraad (foto Philip Driessen)

bracht, is nu definitief van tafel. Het ging om de vermeende machtsconcentratie bij het college van decanen -voortaan college van promoties geheten. De wp-fractie bepleitte om

Halfjaartermijn juridisch in orde

Het Kamerburo heeft het volste recht om kamers aan buitenlanders te verhuren voor de minimale duur van een half jaar. Dat antwoordde het college van bestuur op vragen uit de universiteitsraad. Navraag bij een deskundige hoogleraar van de rechtenfaculteit had het college geleerd dat het juridisch correct is om een dergelijke termijn in de contracten vast te leggen. De reden dat het hier gebeurt is dat men het bedrijfsrisico op die manier vermindert; "het moet geen duiventil worden", vond collegevoorzitter Dittrich. Daar staat tegenover dat een buitenlandse student die hier komt, verzekerd is van woonruimte. "Bovendien gaat men willens en wetens zo'n contract aan", verklaarde hij. Dittrich voegde daaraan toe dat hij voorstander is van een 'hardheidsclausule' die aperte onrechtvaardigheid bij de uitvoering van deze regeling kan onderwerpen. Als een student voortijdig bij de Universiteit Maastricht vertrekt, zal hij niet aan het contract worden gehouden. In alle andere gevallen echter wel, zei Dittrich. (WB)

die reden consequent een andere samenstelling van dit orgaan. Het college van bestuur was daar mordicus tegen, maar had pas na de stemming over het experimenteerartikel einde-

Universiteiten azen op wachtgeld ziekenhuizen

De universiteiten vinden dat zij recht hebben op ruim dertig miljoen gulden die nu nog naar de academische ziekenhuizen gaan. Dat geld is bestemd voor uitkeringen aan ontslagen personeel.

Begin jaren negentig heeft minister Ritzen de universiteiten en de academische ziekenhuizen een gezamenlijk bedrag gegeven om de kosten van wachtgeld (uitkeringen aan ontslagen werknemers) te dekken. Er zijn destijds onderlinge afspraken gemaakt over de verdeling van dat geld. Maar die pakken onrechtvaardig uit, zeggen de universiteiten nu, en daarom moeten ze worden herzien.

De academische ziekenhuizen weigeren echter over nieuwe afspraken te praten. De vereniging van universiteiten VSNU heeft de zaak daarom

lijkt een voldoende overtuigend argument in handen. Nu immers de raden meer bevoegdheden krijgen dan de wet minimaal voorschrijft, is de machtsbalans in de instelling weer iets ten gunste van de raden verschoven. Dat maakt het belang van de adviserende rol van het college van decanen over onderwijs- en onderzoeksbeleid navenant kleiner. Daarmee is ook de samenstelling minder van belang.

De MUB staat ook op de agenda van de volgende universiteitsraad. Dan ligt een voorstel van het college van bestuur ter tafel om een districtenstelsel in te voeren.

Wammes Bos

aan Ritzen voorgelegd. Die moet het gezamenlijke budget anders verdelen, stelt de VSNU voor: de ziekenhuizen 34 miljoen gulden minder, de universiteiten 34 miljoen meer.

De universiteiten zijn de afgelopen jaren gekrompen, voert de VSNU onder meer aan, terwijl de ziekenhuizen zijn gegroeid. De universiteiten hebben dus meer reden gehad mensen te ontslaan en 'met wachtgeld te sturen'. Daarnaast hebben ze veel meer tijdelijk personeel, en ook dat leidt automatisch tot wachtgelders. De universiteiten geven al jaren meer geld aan wachtgeld uit dan zij er van minister Ritzen voor krijgen. In 1995 was het tekort vijftig miljoen gulden. Intussen houden de ziekenhuizen geld over. Volgens de VSNU, de vereniging van universiteiten, gaat het om "tientallen miljoenen", en dat is haar een doorn in het oog.

HOP, Hanne Obbink

azM neemt deel staf geneeskunde in dienst

Het academisch ziekenhuis Maastricht zal hoogleraren en universitaire (hoofd-) docenten met taken in de patiëntenzorg gedeeltelijk in dienst nemen. Dat hebben de faculteit geneeskunde en het ziekenhuis na anderhalf jaar discussiëren en steggelen in principe besloten.

Tot nu toe heeft ieder lid van bijvoorbeeld de vakgroep algemene heilkunde of cardiologie een aanstelling bij de faculteit. Zelfs al werken zij een aantal dagen of zelfs de hele week in het ziekenhuis. Voor deze taken, die een relatie behoren te hebben met het onderwijs en onderzoek, kreeg de faculteit ieder jaar zo'n vijftien miljoen gulden van minister Ritzen van onderwijs.

In 1990 bedacht diezelfde Ritzen dat het beter was om zowel het geld als het bijbehorende personeel over te hevelen naar de ziekenhuizen. Een schijnbaar eenvoudig plan waarvan de uitvoering in Maastricht maar liefst zeven jaar op zich liet wachten. Het probleem was, zo schrijft de decaan in het maandelijks memo van geneeskunde, een verschil van in-

zicht tussen de twee partijen. En wel "in het volume van de beschikbare middelen en welke (rang)formatie daarvan kan (worden) en is aange-steld". Anders gezegd: hoeveel geld is er en wie krijgt uit die pot zijn salaris.

Een groot deel van de vijftien miljoen zal nu direct op de rekening van het azM worden gestort. In ruil daarvoor, zo heeft de faculteit zeer recent met het azM afgesproken, zal het ziekenhuis wetenschappelijk personeel met zorgtaken in deeltijd of soms zelfs volledig in dienst nemen. Deze laatsten krijgen ook een nul-aanstelling bij de faculteit.

Deze hele operatie zal de faculteit wat extra geld opleveren, maar niet genoeg om het in 1996 ontstane tekort van 3,4 miljoen op te vullen. Verder, en dat is ook een voordeel vindt de faculteit, wordt nu eindelijk helder hoeveel fte voor patiëntenzorg en hoeveel voor onderwijs en onderzoek wordt ingezet.

Riki Janssen

Medici willen ook minder studenten in raad

De faculteit geneeskunde wil net als de universiteitsraad de samenstelling van de raden onder de MUB wijzigen. Ook zij wil een aantal studentenzetels inleveren ten gunste van het personeel, en tegelijkertijd de bevoegdheden van de raden verruimen. Dat bleek afgelopen donderdag tijdens de opiniërende bespreking van de MUB in de faculteitsraad.

De faculteit wil het onderwijs onderbrengen in een apart instituut dat verantwoordelijk wordt gemaakt voor de organisatie, de kwaliteitsbewaking en de verdeling van de middelen. Die worden jaarlijks door het faculteitsbestuur ter beschikking gesteld. Een meerhoofdig opleidingsbestuur, onder voorzitterschap van de portefeuillehouder onderwijs, moet het instituut gaan runnen.

Verder wil de raad nauw betrokken blijven bij de benoeming van de (beroeps-) decaan. Men ziet niets in een voorstel van de faculteit der gezondheidswetenschappen waarin het college van bestuur de benoemingsadviescommissie, zij het na overleg met het faculteitsbestuur, samenstelt. Raad en bestuur van de faculteit moeten zelf die commissie benoemen, vindt men aan de Dr. Tanslaan. Uiteindelijk zal die een kandidaat voordragen bij het college van bestuur. Dat college heeft wel het laatste woord. (R)

Deeltijdopleiding rechten in gevaar

Als de deeltijdopleiding Nederlands recht drie jaar achtereen minder dan dertig studenten trekt, is opheffing niet uitgesloten. Een definitief besluit daarover wordt echter pas genomen "als het moment zich aandient", aldus decaan mr. C. Schwarz tijdens de faculteitsraadvergadering van 11 juni.

Het aantal studenten dat zich dit jaar voor de deeltijdopleiding inschreef, bedroeg vijftieng, minder dan ooit. Bij de aanvang, in 1984/85 meldden zich zesentachtig studenten aan. Sindsdien lag het aantal rond de vijfendertig, met hier en daar een uitschieter naar boven. Dit jaar was er echter sprake van een flinke duik.

In de bestuursnotitie over dit onderwerp werd niet op de oorzaken van deze daling ingegaan, maar uit een reactie van de examencommissie valt op te maken dat het fenomeen eigenlijk weinig verrassend is. De regio is te klein om jaarlijks meer dan twintig aanmeldingen te verwachten. De toeloop in het eerste jaar is te verklaren uit een inhaaleffect.

'Afbouwen hoeft niet afschaffen te betekenen', was de teneur van de reacties op het bestuursvoorstel. Men dacht aan handhaving van het verplichte deel van de opleiding, de propedeuse en het basisdoctoraal. Het eindexamen zou dan in het dagonderwijs of elders gevolgd moeten worden. Het bestuur beloofde de alternatieven te zijner tijd weer op de agenda te zetten. (AS)

Grote verschillen in printprijzen

Niet alle Maastrichtse studenten betalen evenveel voor de pagina's die zij printen in de computerruimtes van de universiteit. Studenten geneeskunde, gezondheidswetenschappen en psychologie betalen een dubbeltje per bladzijde, terwijl hun collega's bij economie daar vijftien cent voor neerleggen. Cultuur- en wetenschapsstudies- en rechtenstudenten zijn het duurste uit: zij betalen een kwartje per pagina. De meeste beheerders van de computerruimtes zeggen dat zij de printprijzen vaststellen aan de hand van de kosten van het papier, de apparatuur, de Printerinkt en dergelijke. CWS vormt een uitzondering: in dat kwartje zitten naast de kostprijs van de materialen ook de kosten verwerkt van de pagina's die door de UB-medewerkers in de Bonenfantenbibliotheek worden geprint. Zij printen namelijk gratis. Wellicht wordt deze regeling binnenkort veranderd, zodat de printprijs voor CWS-studenten kan zakken naar vijftien of twintig cent. De beheerders hebben niet echt een verklaring voor het prijsverschil aan beide zijden van de Maas. Het idee

dat de prijs mede afhangt van het aantal studenten van de opleiding lijkt weerlegd te worden door de relatief hoge prijs die de rechtenstudenten voor hun printjes kwijt zijn. Ook opvallend is dat de beheerders de prijzen van de andere opleidingen niet kennen. In Randwyck denkt men bijvoorbeeld dat printen overal een dubbeltje kost, en bij CWS denkt men hetzelfde over het eigen kwartje.

Jeroen Hoenderkamp, studentlid van de universiteitsraad: "Het is natuurlijk ook een vreemde zaak dat studenten van dezelfde instelling verschillende printprijzen betalen. Dit komt waarschijnlijk omdat iedere faculteit zijn eigen computerruimte financiert, maar het zou toch eigenlijk niet zo moeten zijn dat de keuze van de opleiding bepaalt hoe duur je uit bent. Er is gezorgd voor een systeem van kopieerkaartjes met een vaste prijs, die in alle universiteitsgebouwen bruikbaar zijn. Iets dergelijks zou voor het printen ook haalbaar moeten zijn."

Ariane Hendriks

Zesendertig plannen voor 'topscholen'

Tweederde van de honderd Nederlandse onderzoekscholen, waaronder het Maastrichtse Care, doet mee aan een initiatief tot topschool. Dat blijkt uit de in totaal zesendertig aanmeldingen die bij NWO zijn ingediend. Behalve bèta's en medici kwamen vooral de sociale wetenschappen met veel plannen. In de nu lopende ronde worden vijf tot tien topcentra geselecteerd. Samen krijgen ze straks vijftig miljoen gulden per jaar aan premie.

Hoewel minister Ritzen een voorkeur had voor initiatieven die voortkomen uit slechts één onderzoekschool, heeft een groot aantal onderzoeksgroepen toch gekozen voor samenwerking buiten de eigen winkel. Die samenwerking wordt verdedigd met het argument dat het beste uit meerdere onderzoekscholen bijeengebracht is.

In totaal zijn er achttien zulke combinatieplannen ingediend, met samen 47 of 48 deelnemende onderzoekscholen. Het breedst zijn enkele coalities uit elk vier scholen. De eerste verenigt 22 wiskundigen uit praktisch alle universiteiten. Nummer twee is een netwerk van dertien hoogleraren op het terrein van de chemische katalyse - afkomstig van acht verschillende universiteiten. En dan is er nog een netwerk van samenwerkende biotechnologen en plantkundigen, waar vijf universiteiten aan meedoen.

Van de achttien soloplannen komt een deel ook nog uit onderzoekscholen die zelf een landelijk samenwerkingsverband zijn, zoals LOT (taalkunde) en NRSMS (middeleeuwen).

Een echt solo-initiatief is het Utrechtse klimaat-instituut van Nobelprijswinnaar Paul Crutzen. Ook drie bestaande onderzoekscholen uit de natuur- en sterrenkunde verkozen elk de solotoer boven nieuwe dwarsverbanden.

In het medisch onderzoek vallen zowel brede initiatieven op als veel smallere. Dat leidt er bijvoorbeeld toe dat de Limburgse onderzoekschool Care tegelijk meedoet aan een Rotterdams initiatief voor 'chronische ziekte, en zijn eigen voorstel voor hart- en vaatziekten indient.

Ook uit de sociale wetenschappen komt een aanzienlijk aantal plannen. Daarbij zit een Tilburgs-Rotterdamse combinatie van twee economiescholen (Center en Tinbergen) en minstens drie voorstellen uit de psychologie. (HOP)

Het Loren-effect

Terwijl iedere zichzelf respecterende wetenschapper inmiddels al met zijn hoofd bij een zonnige summerschool in Zuid-Italië of een andere 'least favoured region' is, zit ik nog, virtueel en materieel, thuis, met mijn gedachten bij MVV-voorzitter en lokale tycoon Benoit Wesly en zijn Sophia Loren. Volgens Wesly, pakweg een jaar geleden in Voetbal International, was een kampioenschap voor MVV ongeveer net zo waarschijnlijk als dat hij Sophia Loren 'thuis in zijn nest' zou vinden. Ik was er uiteraard niet bij toen Wesly een goede week geleden, moegestreden na een onvergetelijk kampioensfeest, thuis tussen de lakens plofte, maar met de komst van trainer Frans Körver en directeur Jan Hoen is er in de Geuselt blijkbaar nogal wat veranderd. Van een paar nachten onterecht in een kille politiecel tot een zwoele nacht met 'La Loren' is blijkbaar een kleine stap voor twee MVV-voorzitters, maar onmiskenbaar een gigantische sprong voor voetbalminnend Maastricht.

Maar terwijl de gemiddelde MVV-supporter slechts nabossend Wesly's citaat herkauwd zag worden door de lokale pers, zag ik direct de wetenschappelijke toepassing. De twee hypotheses van Wesly waren ieder op zichzelf zeer onwaarschijnlijk, maar tezamen gebracht nam hun waarschijnlijkheid plotseling meer dan proportioneel toe. 'Het geheel is groter dan de som der delen', leerde ik al in de propaedeuse economie, als het ging over het waarom van de macro-economie. En tegenwoordig heet dat in de complexiteits-theorie heel modieus 'emerging properties': de combinatie van enkele, op zichzelf staand zeer simpele zaken, kan in een groter verband een zeer ingewikkeld en verrassend patroon opleveren. Op deze

"Beurzenstelsel moet op de helling"

Het huidige studiefinancieringsstelsel moet op de helling. Het is in de loop der tijd veel te ingewikkeld geworden en met name de prestatiebeurs is een struikelblok voor ontwikkelingen die in de toekomst onvermijdelijk zullen blijken te zijn.

Dat stelt het 'college toekomst studiefinanciering' in een tussentijdse rapportage. Dit college - met als voorzitter de Friese commissaris van de koningin Hermans - moet minister Ritzen adviseren over de toekomst van het stelsel. Ritzen zelf had, toen het college aan het werk ging, nog laten weten dat het huidige stelsel volgens hem goed voldoet. Hermans en de zijnen schrijven daarentegen dat het "voor de toekomst niet toereikend" is.

Aan een toekomstig stelsel worden uiteenlopende eisen gesteld, schrijft het college. Het moet studenten in staat stellen de kortste weg naar een beroep te kiezen, maar ook ruimte bieden voor allerlei afwijkingen van voorgeschreven studieroutes, bijvoorbeeld door leren en wer-

ken af te wisselen.

Het huidige stelsel kan dat niet. Met name de prestatiebeurs is volgens het college-Hermans een hindernis. Deze maatregel, nog niet eens een jaar van kracht, dwingt studenten binnen zes jaar af te studeren. Wie dat niet doet, wordt opgezaaid met een grote studieschuld. Daardoor staat de prestatiebeurs de flexibiliteit in de weg die in een toekomstig stelsel nu juist noodzakelijk is.

Het college beperkt zich in zijn rapport vooralsnog tot het aandragen van 'bouwstenen' voor de toekomst. Die lijken deels op wat ook nu al de hoekstenen van het stelsel zijn. Zo denkt 'Hermans' dat studenten hun studiegeld in de toekomst deels lenen en deels als beurs krijgen. Het college vindt ook dat in ruil daarvoor studieprestaties mogen worden geëist. En net als nu zal het in de toekomst onontkoombaar zijn dat ouders meebetalen aan de studie van hun kinderen.

Het college houdt zich echter nadrukkelijk op de vlakke als het gaat om precieze uitwerkingen. Het neemt bijvoorbeeld geen standpunt in in het debat dat CDA-leider De Hoop Scheffer vorige week ont-

ketende door te opperen dat kinderen van rijke ouders minder of zelfs in het geheel geen beurs meer moeten krijgen. Minister Ritzen heeft al gezegd daar niet afkerig van te zijn, maar 'Hermans' zegt over de vraag hoeveel ouders eigenlijk moeten bijdragen slechts dat dat een politieke keuze is.

Er worden in het rapport ook nieuwere ideeën geopperd. Eén daarvan is dat universiteiten en hogescholen betrokken moeten worden bij de studiefinanciering van hun studenten. Dat kan door er afspraken over te maken in een onderwijscontract waarin rechten en plichten van studenten zijn vastgelegd. Hoe dat precies moet, zegt het college nog niet.

Het college ziet wel iets in het idee (van ondermeer de vereniging van universiteiten en de HBO-Raad) om studenten vooral in de eerste jaren van hun studie beurs te geven. Als zij pas later in de studie gaan lenen, kunnen ze de risico's daarvan beter overzien. Maar ook hierover zegt het college niet meer dan dat het "overwogen kan worden".

HOP, Hanne Obbink

Universiteiten maken winst op afstudeeresteun

De universiteiten houden tot nu toe vijftien miljoen gulden per jaar over van het geld dat bedoeld is voor studenten met studievertraging. Waarschijnlijk niet meer dan de helft van het geld dat zij van Ritzen voor afstudeeresteun krijgen, komt daadwerkelijk terecht bij vertraagde studenten.

Per jaar krijgen de universiteiten dertig miljoen gulden van minister Ritzen voor steun aan studenten die buiten hun schuld studievertraging hebben opgelopen. Maar uit intern onderzoek van de vereniging van universiteiten, de VSNU, blijkt dat waarschijnlijk slechts de helft is opgegaan aan zulke steun. De andere vijftien miljoen is besteed aan andere doelen of in de financiële reserves terechtgekomen.

Het geld is bedoeld voor studenten die niet op tijd afstuderen of de tempo- of prestatienorm missen. Als hun vertraging veroorzaakt wordt door 'bijzondere omstandigheden' moet een universiteit helpen te voorkomen dat de student een

hoge studieschuld oploopt. Zo'n omstandigheid kan bijvoorbeeld ziekte of bestuurswerk zijn.

De VSNU vertrouwt de uitkomst van haar eigen onderzoek maar nauwelijks. In een brief aan minister Ritzen noemt ze het cijfer van vijftien miljoen dan ook niet. De vereniging schrijft slechts dat het "uiterst problematisch" is gebleken precieze cijfers te achterhalen, omdat universiteiten het afstudeergeld vaak niet als aparte post in de boekhouding opnemen. De universiteiten beloven nu dat voortaan wel te doen.

De cijfers over de afgelopen jaren weerspreken de voorspelling die de VSNU zelf drie jaar geleden deed. VSNU-directeur Van Eijkern waarschuwde toen dat de kosten van afstudeeresteun tot boven de honderd miljoen gulden per jaar zouden oplopen. De studentenbonden LSVB en ISO hebben daarentegen herhaaldelijk het vermoeden uitgesproken dat de universiteiten geld overhouden.

Ook nu weer verwacht de VSNU dat de kosten van afstudeeresteun de komende tijd snel zullen stijgen. In september 1996 zijn de wettelijke regels voor afstudeeresteun immers verruimd. Sindsdien heb-

ben bijvoorbeeld ook studenten die vertraagd zijn door obstakels in het onderwijsprogramma recht op steun.

Daarnaast krijgen de universiteiten over een paar jaar te maken met de gevolgen van de prestatiebeurs. Daardoor moeten studenten die niet binnen zes jaar afstuderen drie jaar beurs (ruim 15.000 gulden) terugbetalen. Geschat wordt dat tien procent van alle afstudeerders een beroep zal doen op 'bijzondere omstandigheden' en recht heeft op een vergoeding. De universiteiten komen dan maar net uit met hun dertig miljoen.

Uit een onderzoek van de twee studentenbonden bleek vorige week overigens dat de universiteiten de afstudeereregels die sinds september van kracht zijn nogal krenkerig uitleggen. Geen enkele universiteit voldoet aan de eisen van de wet. Dat wijten de universiteiten vooral aan de wet zelf: die is onduidelijk. Daarom moet Ritzen nu eerst helderheid scheppen over "wat de wet precies bedoelt", schrijven de universiteiten aan de minister.

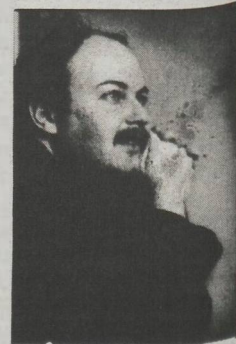
HOP, Hanne Obbink

manier verklaren wetenschappers met exotische computersimulaties complexe fenomenen zoals de industriële revolutie of het gedrag van een zwerm ganzen.

Erg praktisch zijn dat soort theorieën vaak niet. Want hoe weet je van tevoren welke twee onwaarschijnlijkheden met elkaar net die combinatie vormen, die de gezamenlijke waarschijnlijkheid zo sterk doen toenemen? Ik bedoel, stel dat Wesly niet op Sophia Loren, maar op, pakweg, Madonna zou vallen. Mijn inschatting is dat MVV dan nu misschien net in de na-compétitie zou uitkomen, maar het kampioensfeest zou ongetwijfeld in Leeuwarden zijn gevierd. Aan de andere kant, zou de MVV voorzitter een aanbieder van Marilyn Monroe zijn geweest, dan zou volgens mij zelfs de champions league voor MVV niet onbereikbaar zijn. In de chaostheorie hebben we al een Loren-effect. Ik stel voor dat we het in Maastricht geconstateerde 'toegenomen waarschijnlijkheidseffect' het Loren-effect dopen. Het Loren-effect opent interessante perspectieven, ook buiten de sportwereld. Een faculteit wil een onderzoekschool, maar de concurrentie is zwaar? Geen nood, als de decaan maar een crush op een dame met de juiste magie heeft, en dat openbaar in de Observant belijdt, zal de commissie die voor Jo Ritzen beslist ongetwijfeld door de knieën gaan. Om het mogelijke effect van andere factoren zoveel mogelijk te controleren (in de complexiteits-theorie kun je immers nooit voorzichtig genoeg zijn), lijkt het me overigens geen slecht idee op zijn minst een Frans Körver-achtige figuur in de F-raad te hebben, en 'een Jan Hoen' als directeur is natuurlijk ook nooit weg.

Ook individuele wetenschappers kunnen baat hebben bij het Loren-effect. Wetenschappelijke publikaties in de meest gerenommeerde internationale tijdschriften liggen nu binnen handbereik, en de onderwijsprijs is zelfs voor de door studenten meest gehate tutor weer haalbaar. Alles op de conditie dat de betreffende ummer op de juiste dame (of het met heren ook werkt weet ik niet) valt. En wat dat betreft zit ik nu toevallig goed! Omdat de theorie nog niet helemaal uitgetoetst is, zal ik het in mijn eerste toepassing bij de sport houden. Dames en heren lezers, let u even op. Dat Danny Nelissen de tour wint, is ongeveer net zo waarschijnlijk als dat Koningin Beatrix 's avonds bij thuiskomst bij mij thuis op de bank zit.

Bart Verspagen, onderzoeker MERIT

CDA lanceert ideetje om terug te keren naar oude studiefinanciering Weer afhankelijk van pa en ma?

"Studenten zullen altijd zeuren dat ze te weinig geld krijgen" (foto Philip Driessen)

Vorige week liet CDA-lijsttrekker Jaap de Hoop Scheffer weten dat wat hem betreft de studiefinanciering weer afhankelijk mag worden van het inkomen van de ouders. Dus geen basisbeurs meer voor iedereen, alleen steun voor studenten van wie pa en ma de studie niet kunnen betalen. PvdA-fractievoorzitter in de Tweede Kamer Jacques Wallage was meteen enthousiast en ook onderwijsminister Jo Ritzen vond het geen gek idee. De commissie die onder leiding van de Friese Commissaris van de Koningin Loek Hermans deze week rapporteerde over de toekomst van het studiefinanciering, zweeg over dit plan (zie pagina 4). Observant vroeg een aantal mensen wat zij er van vinden

nister nodig is om van te leven) nu al niet of niet volledig betaalt. Hij wil daar de ouders niet de schuld van geven. Vaak weten ze niet eens dat ze het moeten betalen en in een enkel geval is het ook wel lastig. "Zeker als ouders maar net boven de inkomensgrens van 50.000 gulden bruto zitten."

"Ik vind het eigenlijk wel een goed plan", zegt Tabasum van Til (20). "Ik heb al wel eens vaker geroepen dat het niet eerlijk is dat rijke ouders nu eigenlijk geld toe krijgen. Daar is de staat niet voor." De vader van haar vriend is accountant. Die zou volgens haar makkelijk de studie van zijn zoon zelf kunnen bekostigen. Maar meer dan een bijdrage geeft hij hem niet. "Die man denkt ook: waarom zou ik dat doen als de staat betaalt." Zelf zou de eerstejaars rechtenstudent er waarschijnlijk op vooruitgaan als De Hoop Scheffer zijn zin krijgt. Zij krijgt helemaal niets van haar moeder die van een uitkering rond moet komen. Echt nodig is die vooruitgang niet. Aan basisbeurs en aanvullende beurs ontvangt ze 764 gulden en dat is voldoende om van rond te komen. Een bijbaantje heeft ze niet, maar dat zal volgend jaar veranderen. Dit jaar kon ze haar boeken en collegegeld nog van haar spaarcenten betalen, maar die zijn inmiddels op.

"Het wordt natuurlijk nooit ideaal. Studenten zullen altijd zeuren dat ze te weinig geld krijgen", verwacht Maarten Timmerman (20). Maar het huidige systeem vindt hij altijd nog een stuk beter dan het plan van De Hoop Scheffer. Voor hem zou dat nadelig uitpakken omdat zijn vader veel verdient. De tweedejaars internationale bedrijfskunde zou het ook niet eerlijk vinden. "Mijn vader betaalt zestig procent belasting en dan zou ik daar als student niets van terug zien." Nu betalen zijn ouders zijn collegegeld en zijn huur. Met een bijbaantje in een hotel en een baan in een steenfabriek verdient hij duizend gulden per maand. Als de CDA-leider zijn zin krijgt, zou hem dat dan ook niet in de problemen brengen. "Ik houd naast mijn werk nog voldoende tijd over

om te studeren."

"Of je ouders nu rijk zijn of niet, het gaat om het principe dat je niet van ze afhankelijk bent", meent Simon Vermeer, voorzitter van Nsem. Zelf krijgt de economiestudent (21) niets van zijn ouders, terwijl ze wel een zodanig inkomen hebben dat ze zouden kunnen bijdragen. "Ik ben oud genoeg om het allemaal zelf te doen." De meeste studenten die hij kent, krijgen wel een bijdrage van thuis en hij heeft niet de indruk dat die ouders daar moeilijk over doen. Als de beurs afhankelijk wordt van het inkomen van pa en ma zal hij geen beurs meer krijgen. Dan zal hij meer zelf moeten verdienen. De hand ophouden bij zijn ouders ziet hij zich niet snel doen. "Ik zie het toch als noodoplossing."

"Ik zou het een hele slechte zaak vinden", reageert studentendecaan Tes Gybels. "Als je van 425 per maand naar helemaal niets gaat, betekent dat dat je helemaal afhankelijk wordt van je ouders." Voor studenten met rijke ouders die daar goede relaties mee hebben, zal dat niet veel problemen opleveren. "Maar ik kom nogal wat studenten tegen bij wie die relatie nogal moeizaam gaat." Nu geldt de regel dat studenten met een rijke pa of ma toch een aanvullende beurs kunnen krijgen als ze aan kunnen tonen dat de relatie met hun ouders zo slecht is dat ze daar niets van kunnen verwachten. Maar volgens Gybels is dat uiterst moeilijk. "Dat zijn echt schrijnende gevallen. Bijvoorbeeld iemand die sinds zijn twaalfde geen enkel contact meer met zijn ouders heeft gehad." Die regels moeten in ieder geval veel soepeler als de basisbeurs zou verdwijnen. En mocht de ouderafhankelijkheid toch terugkeren, dan wil ze een aflopende afhankelijkheid. "Je wilt studenten toch tot volwassen mensen opvoeden. Als je ze afhankelijk laat zijn tot het eind van de studie draag je daar ook niet toe bij." Overigens ziet Gybels niet in wat de overheid opschiet met de plannen van De Hoop Scheffer. "De staat hoeft dan een student niet langer een basisbeurs van vierhonderd per maand te geven. Maar als ouders de studiekosten van hun kinderen van de belasting af kunnen trekken, kunnen ze van elke duizend gulden die ze geven wel zeshonderd gulden terugkrijgen. Dat is dan ook weer kassa voor mensen met een hoog inkomen."

Jan Buevink

Antwoorden

Docenten onderschatten nog wel eens het bijna rituele belang dat de eerste ontmoeting met de universiteit voor studenten heeft. Ik bedoel niet de formaliteiten, maar de Eerste Les. Ik kan mij die nog goed herinneren.

Toen ik eenmaal had besloten filosofie te gaan studeren, werd ik maandenlang lastig gevallen met de vraag, waarom ik dat wilde. Wat kon je er mee worden? was de meest gehoorde, als belangstellende vraag gemaskeerde tegenwerping. Op die leeftijd was ik nog eerlijk en ik antwoordde dus dat ik er niets mee kon worden en dat mij dat het meest aantrekkelijke toescheen, veel aangenamer nog dan het lezen van Plato en Schopenhauer zelf.

Niettemin bracht die aanhoudende scepsis jegens de filosofie mij heimelijk wel aan het twijfelen. Was het werkelijk lucht en het najagen van wind? Voor mijn gevoel kon ik echter niet meer terug; het lag toen nog niet in mijn aard om lange tijd een standpunt te verdedigen en plotseling een andere weg in te slaan. Reikhalzend zag ik dus uit naar mijn eerste colleges, waaruit het belang van de studie snel genoeg zou blijken.

In september, op een bewolkte dinsdagochtend, volgde eindelijk de inwijding die mij tot een levenslange liefde voor de filosofie moest brengen. Ik was ingedeeld bij een WERKGROEP, die zich zou buigen over de tekst van een eigenijds filosoof, een zekere Habermas. Mijn Duits was niet best, maar die naam klomk indrukwekkend, monolithisch haast met dat 'haben' in het begin en dat 'massale' aan het eind. Met zo'n twintig studenten zat ik in een kleine ruimte. Een man kwam binnen en deelde vierzige fotokopieën uit. Dat was de tekst van Habermas, een opstel met de verbluffende titel: WOZU NOCH PHILOSOPHIE?

Buiten begon het te regenen, maar ik wist niet zeker of ik blij was dat ik binnen zat. De tekst was moeilijk en dat beviel me, en met het antwoord van Habermas, dat ik niet begreep, was ik het geheel eens. Alleen had ik mij, al wilde ik mezelf dat niet toegeven, iets anders voorgesteld. Achteraf denk ik, dat ik graag naar huis was gegaan met het antwoord op een vraag die ik me niet gesteld had. En hoewel dat zo was, was het niet zo.

Inmiddels ben ik dan toch bedorven en meer van vragen gaan houden dan van antwoorden. Vragen zetten iets in beweging, antwoorden sluiten iets af. Antwoorden zijn een noodzakelijk kwaad, een soort afscheiding van het denken. Zoals we de blaas en de darmen geregeld moeten ledigen en de verbruikte lucht met elke ademtocht uit moeten stoten, zo moeten we van onze antwoorden af. Met teveel antwoorden krijgen we het benauwd, we vergifigen onszelf en stikken er ten slotte in.

Bestaan er goede antwoorden? Ik bedoel niet: antwoorden die kloppen, die niet fout zijn, of antwoorden als een goede drol. Een echt goed antwoord is eerder een antwoord waarbij nog niet de goede vraag bestaat. Bijvoorbeeld:

- Iedere seconde worden over de gehele wereld zo'n 6250 glazen cola gedronken, ofwel zo'n 540 miljoen glazen per dag. Of:

- Vandaag is het maandag. Of:

- De Chinese en de Mexicaanse naakthond worden kaal geboren en blijven grotendeels bloot, hoewel ze vaak een abnormale hoeveelheid tanden krijgen. Of:

- Also sprach Zarathustra.

Het beste antwoord vind ik nog altijd: Omdat je er niets mee kunt worden.

Maarten Doorman

Drukbezochte avond over succesvol promoveren

De problemen per vierkante meter aio

"De begeleiding van een assistent in opleiding mag niet alleen op het boekje gericht zijn. Het is verstandig als de promotor ook oog heeft voor diens persoonlijke problemen. Per vierkante meter aio komen er nu eenmaal meer problemen voor dan per vierkante meter UD."

Hij slaat de spijker op z'n kop, maar hij zou dit verhaal ook eens voor een zaal vol begeleiders moeten houden, vindt een economie aio na het optreden van prof. dr. Hans Philipsen. Deze 'superpromotor' (meer dan vijftig promoties) opende afgelopen dinsdag een door de Maastrichtse aio-vereniging AVUM georganiseerde thema-avond Succesvol promoveren.

"Zorg dat je er niet alleen voor staat", hield Philipsen de goed gevulde aula voor. "Promoveren hoort een gezamenlijke inspanning te zijn." De vraag van wie het aio-project eigenlijk is, mag wat Philipsen betreft dan ook nooit met één naam beantwoord worden. Iets wat nog al eens gebeurt wanneer het onderzoek maar niet wil vlotten. Dan blijkt alleen de aio nog met het project geïdentificeerd te worden, terwijl het onderzoek meestal tot een onderzoekschool behoort en vooraf is goedgekeurd door een wetenschapscommissie.

De eenzaamheid waar veel aio's en oio's (onderzoekers in opleiding) op stuiten, hangt volgens Philipsen ook samen met "het probleem van lang cyclisch werk". "Het is de eerste keer in je leven dat je iets met een looptijd van vier jaar moet doen. Soms weet je in het derde jaar nog niet of het gaat lukken. Ook daarom is het zo belangrijk dat je in een team werkt en is het promoveren op artikelen, wat aan de Universiteitssingel veel gebeurt, nog niet zo slecht."

Het geven van onderwijs, dat voor velen eerder een last dan een lust is, mag wat Philipsen betreft een grotere rol in het leven van de aio's gaan spelen. Zijn colle-

Aandachtig luisteren aio's naar de wijze raad van de 'superpromotor' (foto Philip Driessen)

ga's prof. dr. Joan Muysken (economie) en prof. mr. Theo de Roos (rechten) konden dit later in het forum alleen maar beamen. Onderwijs is immers een onderdeel van wetenschapsbeoefening. Het kan een positief effect op het onderzoek hebben. Juist daarom ruilt de vakgroep algemene economie van Muysken het vierjarig aio-schap in voor een vijfjarige verbintenis met een jonge onderzoeker. Die mag voor een aio-salaris twee dagen per week onderwijs geven en drie dagen onderzoek doen.

Eén van de twee aio's in het forum twijfelde aan de heilzame werking van het Maastrichtse onderwijs. "Het zou heel stimulerend kunnen zijn. Maar of die kruis-

bestuiving hier in de praktijk zo sterk is, vraag ik me af. Het tutorschap heeft wel een algemeen vormende waarde, maar is voor mijn onderzoek van veel minder belang."

"Als je opeens naar een groep wordt gestuurd omdat er iemand is uitgevallen, dan zal er inderdaad nauwelijks sprake zijn van kruisbestuiving", gaf Philipsen meteen toe. Dat is ook niet het soort onderwijs wat hij bedoelde, ook al ziet ook hij dat het nog regelmatig gebeurt dat de "onderwijsrestanten" op het bord van de aio terecht komen. "Ik heb het over onderwijs waardoor je op je onderzoek kunt reflecteren."

Als laatste kwam tijdens de (te) korte fo-

rumdiscussie de kwetsbare positie van de aio ter sprake. Hij heeft nauwelijks macht, vond iemand uit de zaal. Wat moet hij doen als de begeleiding slecht is? Het voorleggen aan de begeleider die straks ook zijn proefschrift moet goedkeuren? Ja, luidde het antwoord. Zowel Philipsen als Muysken pleitten voor een mondige aio. "Jullie onderschatten jezelf", meende Muysken. "Je moet oppassen dat je niet op het mislukken van zo'n overleg anticipeert. Je kunt het onbewust door je opstelling oproepen. Als je weet wat je wil kun je wat zelfbewuster optreden. Dat helpt."

Riki Janssen

Daling aio's kan faculteiten opbreken

Tekort aan wetenschappelijk personeel dreigt

Na jaren bezuinigen en overtollig personeel afstoten kan bijna niemand het zich nog voorstellen. Toch dreigt er bij veel faculteiten een tekort aan wetenschappelijk personeel. Bij informatica is het zelfs al zover: ervaren docenten worden er weggekocht, jong talent is niet meer te krijgen. Maar ook economen, technici en anderen kunnen spijt krijgen dat ze de laatste jaren zo weinig jonge onderzoekers hebben aangesteld.

Vorige week bleek dat de universiteiten de laatste jaren veel minder jonge onderzoekers hebben aangetrokken. Het aantal nieuwe aio's plus 'beurspromovendi' zakke in vier jaar van ruim vijftienhonderd naar rond de duizend. De hoofdreden was dat veel faculteiten moesten bezuinigen, en niets is dan zo eenvoudig als de rem zetten op nieuwe contracten. Een slechtere timing voor die maatregel hadden de universiteiten echter niet kunnen bedenken. Ten eerste was 1995 een jaar met een top-aantal afgestudeerden. Die kregen daardoor nauwelijks de kans om door te stromen naar het onderzoek: gemiddeld over alle vakgebieden kreeg één op de vijftientig afgestudeerden een aio-plaats, tegen één op de vijftien

enkele jaren geleden.

Verder komt het dal in het aantal promovendi op een moment dat de grote pensioengolf nadert. Die gaat binnen enkele jaren voor veel vraag naar wetenschappers zorgen. Er zijn daarom juist méér jonge onderzoekers nodig.

"Zo maak je natuurlijk je eigen varkenscyclus", zegt de Utrechtse rector magnificus prof.dr. J.A. van Ginkel. Hij vergelijkt zijn collega's gelijk met de spreekwoordelijke varkensboer die steeds te laat reageert op vleestekorten en -overschotten, waardoor de pieken en dalen in de vleesprijzen nog erger worden. Maar Van Ginkel heeft wel recht van spreken, want zijn universiteit voert een stabiel personeelsbeleid - en is daardoor praktisch de enige die al jarenlang het aantal aio's constant houdt.

Tot overmaat van ramp is er nu ook een sterk stijgende vraag van het bedrijfsleven naar afgestudeerden in een reeks disciplines. Wie nu promovendi wil werven, moet daardoor opboksen tegen dat bedrijfsleven met zijn veel hogere salarissen. Dat maakt het niet eenvoudiger om mensen te interesseren voor het aio-schap. Kortom: er dreigt een personeelstekort.

Bij informatica is dat tekort er nu al. Bij vrijwel iedere vakgroep worden mensen weggekaapt door bedrijven. En aio's werven is een crime. Zo had de Amsterdamse vakgroep Informatica (UvA) recent twee

vacatures. De ene is na veel moeite vervuld door een Griek met een Engels diploma, voor de andere is een Roemeen gevonden. Nederlandse sollicitanten waren er nauwelijks. "Wij zeggen ook eerlijk", aldus prof.dr.ir. F.C.A. Groen van de vakgroep: "Voor het geld moet je geen aio worden."

Voorspeld

Ook bij bedrijfskunde en economie wordt het steeds moeilijker om aio's te werven en vertrekken er steeds vaker stafleden. Hetzelfde geldt voor een aantal technische faculteiten. In al deze richtingen heeft de markt zich plotseling zeer gunstig ontwikkeld.

Maar overrompeld hoeft niemand zich te voelen, want de omslag is al bijna twee jaar geleden voorspeld. Het Maastrichtse instituut ROA (Researchcentrum voor Onderwijs en Arbeidsmarkt) beschreef toen hoe afstuderende academici zelfs bij een matige economische ontwikkeling goed zouden boeren. Dat kwam mede door de pensioengolf bij overheid en bedrijfsleven.

"Het herstel van de arbeidsmarkt is nog sneller gekomen dan we dachten", zegt onderzoeker dr. L. Borghans desgevraagd. "Het zou dus kunnen dat de tekorten ook nog wat ernstiger worden." De door het ROA opgestelde lijst *probleemstudies* is in elk geval nog actueel. Voor het WO waren dat vooral informati-

ca, economie, elektrotechniek, civiele techniek en bouwkunde. Ook voorzag men problemen bij: theologie, bestuurskunde, de artsstudies en enkele bèta-richtingen.

Afgaand op de ROA-prognoses - waarvan in oktober een nieuwe versie uitkomt - zal dus een reeks faculteiten aan de slag moeten om personeelstekorten in onderwijs en onderzoek te voorkomen. Een rem op de instroom van jong talent is wel het laatste wat daarbij nodig is. Integendeel: men kan de gevormde reservepotjes voor wachtgeld van werkloos personeel beter gebruiken om extra aio's aan te stellen, of om stafleden met verhoogde salarissen binnen boord te houden.

Voor het personeelsbeleid van veel faculteiten is de belangrijkste vraag straks niet meer 'hoe raak ik overtollige mensen kwijt', maar 'hoe houd ik goede wetenschappers in huis'. En dan is niet ontslagbescherming maar extra beloning van bepaalde groepen docenten de meest urgente kwestie. De huidige onderwijs-CAO biedt daar weinig ruimte voor. Maar het lijkt erop dat de universiteiten vanaf 1 januari 1999 wél ruimte voor flexibeler beloning krijgen. Hopelijk is dat op tijd om een massale *braindrain* te voorkomen.

HOP, Frank Steenkamp

Studentikoze blaadjes, semi-wetenschappelijke tijdschriften en glossy magazines 'Een vereniging zonder eigen blad is geen vereniging'

Of het nu een gezellig studentikoos mededelingenblaadje is vol ditjes en datjes, een semi-wetenschappelijk tijdschrift dat zichzelf bloedserieus neemt of een glossy magazine gedrukt op duur papier; iedere Maastrichtse studievereniging heeft wel wat. "Een vereniging zonder verenigingsblad is namelijk geen vereniging", schrijft de redactie van Info-Infact, het blad van de juridische studievereniging Oeranos. Observant zocht naar de studentenbladen die de Universiteit Maastricht rijk is.

Onvermijdelijk kent ook Maastricht zijn studentikoze blaadjes. De medici hebben zelfs niet anders. Hun periodiek *Plexus* staat vol van lichte, op z'n minst leuk bedoelde, verhalen uit het leven van de gemiddelde geneeskunde student. *G-Weetje* is ook zo'n gezellig krantje. Dit blad dat de studievereniging van gezondheidswetenschappen maakt, komt weliswaar relatief vaak uit (eens per maand), maar is niet meer dan drie dubbelgevouwen A-4-tjes dik. Het heeft weinig pretenties, legt commissievoorzitter Mariette Cruijssen uit. "Het blad is niet echt informatief bedoeld, maar vooral als leuk en luchtig blaadje. De faculteit zelf verstrekt namelijk al heel veel informatieve blaadjes." Leuk en luchtig is bijvoorbeeld de 'AGORA-scoop', gemaakt door hun eigen astrologe. Maar ook de probleemrubriek van 'Piet' valt onder deze categorie. Piet raadt een hopeloze kreeft die sinds anderhalve week verliefd is op haar tutor, aan om een etentje voor haar onderwijsgroep te organiseren. Zo kan ze makkelijk contact met die geweldige tutor maken. Er is ook een fotorubriek voorzien van (vals) commentaar op de afgebeelde student. Een beetje saai jongenshoofd moet het bijvoorbeeld in een recent nummer ontgelden: "Volgens mij is hij homo", meent een medestudent, "vast psychologische student, hij heeft een gebreide trui aan", denkt een ander. Een foto met een paar meisjes leidt tot een andere diepzinnige uitspraak: "Melige meiden, hebben zeker geen vriendjes." Gelukkig krijgen de belagden op de volgende pagina de kans om zich te verantwoorden voor hun uiterlijk.

"Ontzettend jammer"

Het GW-blad *Eerste Lijn* had hele andere pretenties. Had, want het serieus semi-wetenschappelijk tijdschrift bestaat niet meer. Het blad begon na lange voorbereidingen in 1995, maar is door gebrek aan nieuwe redactieleden in datzelfde jaar al ter ziele gegaan. Walrik Holtemans, eerst layouter en later voorzitter van *Eerste Lijn*: "Het is ontzettend jammer dat er geen mensen meer voor te vinden zijn. We hebben er veel tijd en energie ingestoken, maar een groot deel van de oorspronkelijke redactie moest stoppen vanwege stage of afstuderen. Er was een duidelijke rol voor het blad weggelegd: het zou alle zeven richtingen binnen GW moeten vertegenwoordigen, als een soort overkoepeling die de beleiden beheerstudent wat dichterbij de milieutechnoloog brengt. Daarom werden we ook gesponsord door de universiteit." Met zijn 2500 stuks had *Eerste Lijn* de grootste oplage onder de studentenbladen. Het was ook het enige dat echt los van (studie)verenigingen bestond, maar wel volledig door studenten gemaakt werd. Meer bladen hebben moeite met de continuïteit. *Elsa*, de newsletter van de gelijknamige European Law Students' Association' kampt ook met een tekort aan redactieleden. Ineens stapte een groot aantal mensen op, vertelt voormalig redactrice Marjan Westra. Ze hadden het toch te druk met hun studie. "Ook het totaal aantal ELSA-leden is flink achteruit

gelopen, waardoor er niet alleen minder redacteuren zijn, maar vooral ook minder mensen die een stukje willen schrijven. Gevolg is dat we weer minder aantrekkelijk zijn voor adverteerders." Hoewel de titel van het blad anders doet vermoeden, staat er geen woord Engels in *Elsa*. Westra: "Onze vereniging is lid van een Europees netwerk, vandaar onze internationale naam, maar we schrijven inderdaad gewoon in het Nederlands."

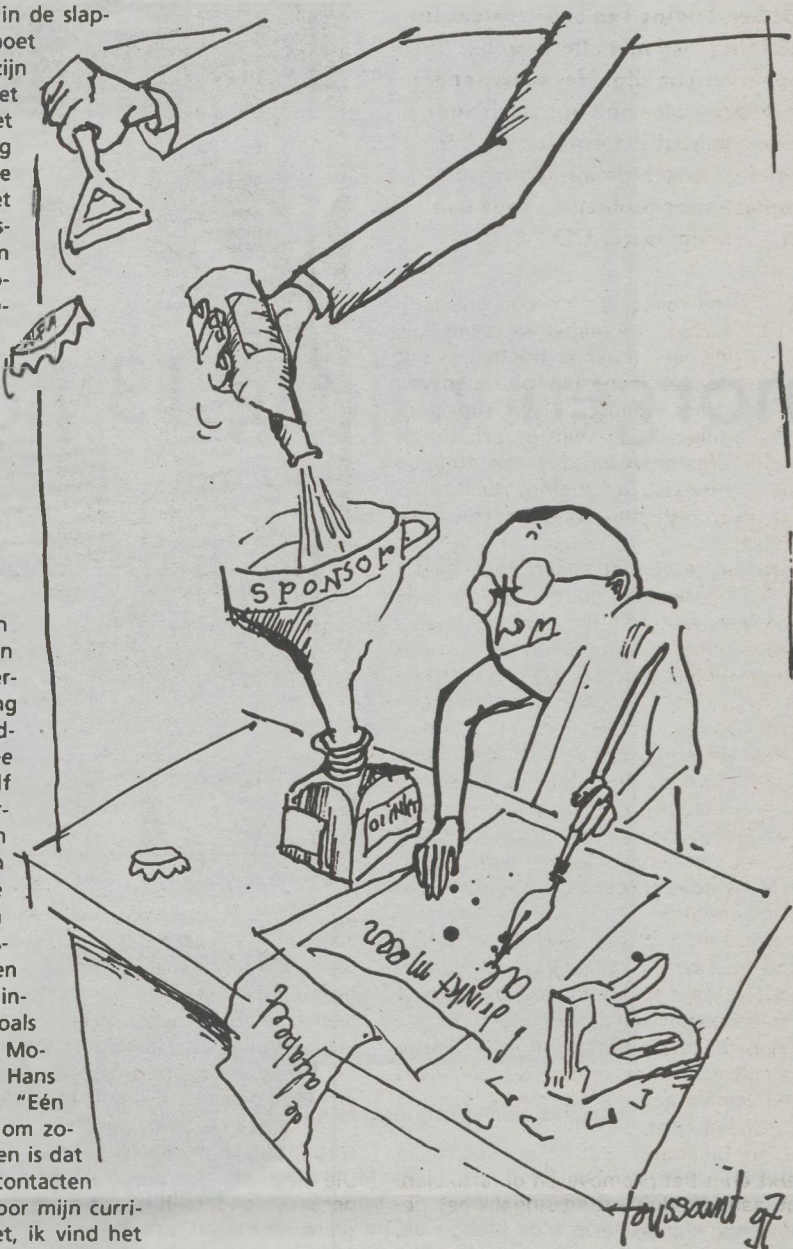
Betere tijden

Het enige Maastrichtse studieblad dat wel helemaal in het Engels verschijnt, is *Image Magazine* van EFM Imperator (internationale bedrijfskunde en international management). Maar ook dit ligt een beetje stil dit jaar; na het eerste nummer viel de commissie uiteen. De vice-president van de vereniging heeft de taken zolang waargenomen: "Je kunt niet echt een schuldige aanwijzen. Soms loopt het gewoon niet. Een paar redactieleden vonden het toch niet wat ze ervan verwacht hadden, anderen hadden er niet genoeg tijd voor." Maar, zo voegt hij eropgewekt aan toe: volgend jaar gaat Imperator weer fris van start met een dik introductienummer en een nieuwe redactie. Ook *Elsa* heeft goede hoop op betere tijden. Samen met andere juridische studieverenigingen wil men een digitaal blad uit gaan brengen. Boris Pepping, één van de initiatiefnemers: "Omdat we ons al snel realiseerden dat een gedrukt tijdschrift financieel onmogelijk was, kwamen we na wat brainstorm uit op het idee van een internetmagazine. Dit is helemaal gratis en biedt veel meer mogelijkheden dan een gedrukt blad." Wie precies meedoen wordt nog in het midden gelaten, het enige dat Pepping kwijt wil, is dat het project in september van start zal gaan.

Sponsors

De meeste bladen zijn in veel gevallen afhankelijk van de soms kleine portemonnee van de studievereniging. Vaak is het dan ook worstelen om rond te komen. Zo heeft *ID*, het blad dat door cultuur- en wetenschapsvereniging Orakel wordt uitgegeven, dit jaar amper advertenties kunnen binnenhalen en vielen de drukkosten ook nog eens duurder uit dan gepland. Of de buikriem komend academisch jaar wordt aangehaald is niet waarschijnlijk, de redactie hoopt zelfs op een groter budget. Eigenlijk zitten alleen de economen, die meesters lijken in het binnen halen van

adverteerders, wat ruimer in de slappe was. "Binnen een jaar moet een blad toch wel in staat zijn zichzelf te bedruipen. Het mag nooit een blok aan het been van de vereniging zijn", meent een zakelijke Sander Joosten van het Maastrichtse Marketing Associatieblad *Remarkable*. En dat lukt de meeste economen uitstekend. Bas Cremers, hoofdredacteur van *COMagazine*: "We hebben eigenlijk nooit moeite om adverteerders te vinden, die bieden zich vaak zelf aan." Hoe ze dat voor elkaar krijgen, mag niet gezegd worden en ook over het budget wordt geheimzinnig gedaan. *COMagazine* is een blad van COMAX, de vereniging van accountancy- en controllerstudenten. In tegenstelling tot de meeste andere tijdschriften wordt *COMagazine* niet door de studenten zelf geschreven. Alleen de interviews zijn van de hand van de redacteuren, de rest van de stukken komt van de vakgroep berichtgeving en van mensen uit het bedrijfsleven. Sommige artikelen worden ondertekend door indrukwekkende namen, zoals directeur vaktechniek van Moret Ernst & Young Hans Verkruisje. Bas Cremers: "Eén van de motieven voor mij om zoveel tijd in dit blad te steken is dat je de kans krijgt een hoop contacten op te doen. Maar alleen voor mijn curriculum vitae doe ik het niet, ik vind het vooral leuk. Het blad is het visitekaartje van de studievereniging, en het geeft een goed gevoel als je inspanningen gewaardeerd worden." Hoe zit het met de onafhankelijkheid van het blad? Wordt het niet snel een promotieblaadje als hoofdsponsors ook nog eens artikelen voor het blad schrijven. Cremers: "Die kans is inderdaad aanwezig, maar wij waken ervoor dat *COMagazine* een onafhankelijk blad blijft." Toch zijn daar vraagtekens bij te zetten als een artikel in het december-nummer kopt "Moret Ernst & Young automatiseert COMAX". Ook 'Alfabeet' van de eerstejaarsvereniging 'Alfa' schurkt erg dicht tegen zijn sponsor Alfabier aan. De naamsovereen-

(tekening Toussaint Essers)

komst, die onmiddellijk opvalt, wordt toegelicht in een artikel: "Zowel de Alfa-brouwerij als E.F.M Alfa leggen de nadruk meer op kwaliteit dan kwantiteit. Of de naamsovereenkomst bij het opbouwen van deze contacten ook heeft meegespeeld, is helaas niet meer te achterhalen."

De Maastrichtse economen schrijven meer dan de rest van de studenten. Bij elkaar zijn zij goed voor zo'n zeven verschillende studieverenigingsbladen. De meeste zien er glossy uit. Zo is *Eloquent*, één van de zeven, volledig in kleur gedrukt op dik glimpapier. Het blad heeft een oplage van duizend. De vaste drukker bij bijna alle bladen is Unigraphic. Die is voor studenten het voordeligst, omdat er geen BTW gerekend hoeft te worden. Toch heeft een aantal grote economiebladen een andere drukker. Sander Joosten (*Remarkable*) weet een verklaring: "Unigraphic was vroeger voor de meeste verenigingen veel te duur. Een drukker uit België is hier handig op ingesprongen en heeft een deel van de studenten- en studieverenigingen aan zich weten te binden." Zijn blad zit echter wel bij Unigraphic. "Maar de prijs is niet de voorname reden, het gaat om het totaalpakket van kwaliteit en service. Je zit daar tenslotte ook voor je visitekaartjes, je enveloppen, je postpapier en dat soort dingen." Op de vraag waarom de economen zo veel studentenbladen produceren is geen eenduidig antwoord op te krijgen. Behalve "leuk" en "een service naar de leden toe" misstaat het niet op het CV. Iedereen weet dat nevenactiviteiten van groot belang zijn voor de toekomst. Elkaar in de weg zitten doen de bladen niet. Ieder heeft zo zijn eigen doelgroep en zijn eigen adverteerders. Al is, zo constateert een handjevol redacteuren wat spijtig, het grotere *Eloquent* wat machtiger op de advertentiemarkt.

Studentenbladen Universiteit Maastricht

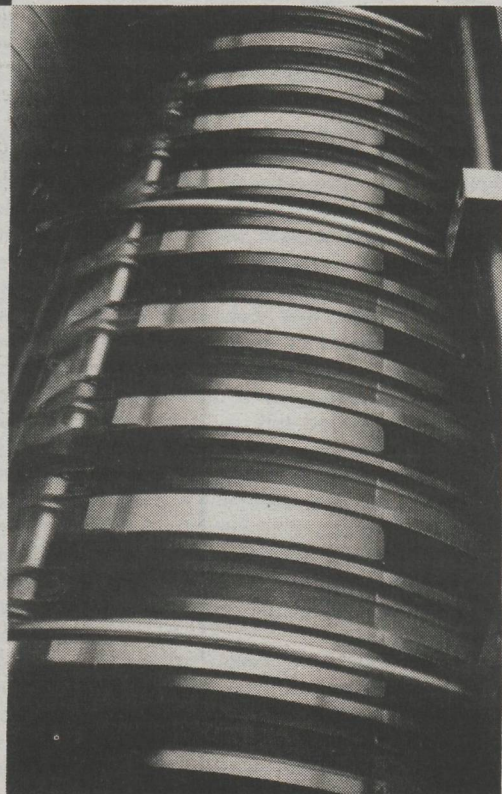
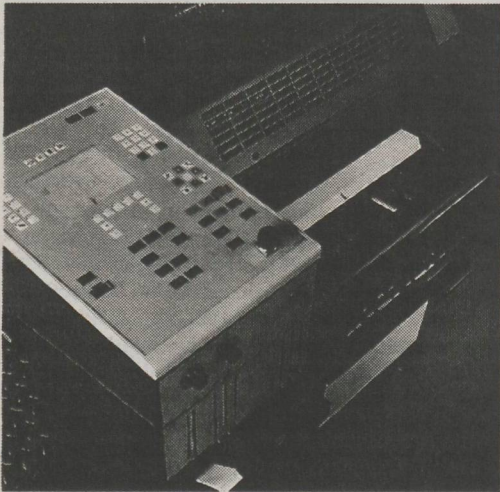
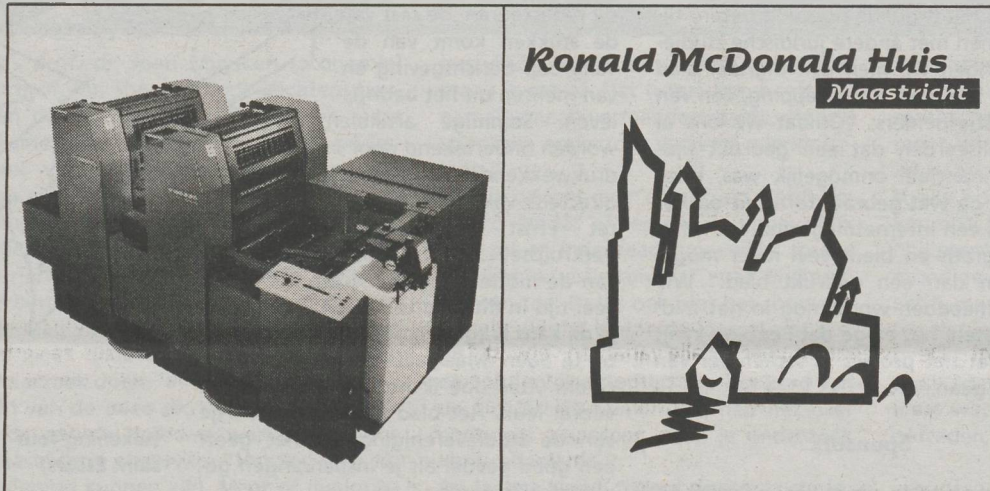
naam	studievereniging	oplage	freq.	financiering	
Elsa	The European Law Students Association		4	vooral studievereniging	
JiBulletin	Jurist in Bedrijf	800	4	stichting en advertenties	
Info-Infact	Juridische Studievereniging Oeranos		4	vereniging en advertenties	
Firm	Fiscale Studievereniging First	800	4	vooral advertenties	
Imperator	Juridische Studievereniging Imperator (European Lawschools)		4	vooral studievereniging	
Eerste Lijn	Stichting Studenten Nieuwsblad				
	Gezondheidswetenschappen	2500	5	faculteit en advertenties	
Plexus	Medische Faculteitsvereniging Reflex		7	vereniging en advertenties	
ID	Orakel (CWS)	450	6	vooral studievereniging	
Eloquent	Economische Faculteitsvereniging Maastricht		1000	5	vooral advertenties
Alfabeet	EFM Alfa		5	vereniging en advertenties	
Focus	Argyris (organisatie en consultancy)	400	4	vereniging en advertenties	
In the Money	Financieringsassociatie Maastricht en Maastrichtse Studentenbeleggingsvereniging SIGMA	250	6	vooral advertenties	
COMagazine	COMAX (accountancy en controller)		6	sponsors en advertenties	
Image Magazine	EFM Imperator (internationale bedrijfskunde en internationaal management)	500	onr.	vooral advertenties	
Remarkable	Maastrichtse Marketing Associatie	400	4	sponsors en advertenties	
G-Weetje	Agora		10	vooral vereniging	
De kleine academicus	Nsem	400	5	vereniging	

(Overzicht is niet uitputtend)

Uitnodiging

morgen vrijdag 13 juni open huis bij Unigraphic

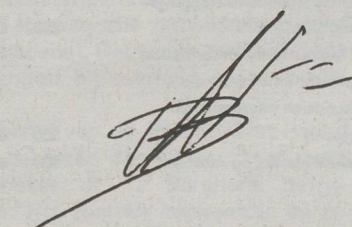
Unigraphic neemt morgen vrijdag 13 juni haar meest recente investering -een nieuwe Heidelberg 2-kleuren Speedmaster drukpers- officieel in gebruik. Het eerste drukwerk dat van deze geavanceerde pers rolt wordt door Unigraphic aangeboden aan haar toekomstige nieuwe burelen het "Ronald McDonald Huis" Maastricht.

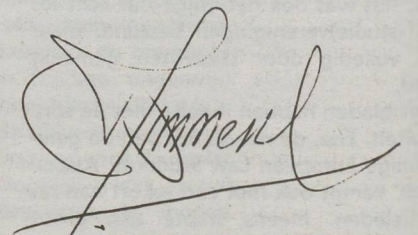
Namens Unigraphic -dat onderdeel is van het Facilitair Bedrijf van de Universiteit Maastricht- zal Dr.K.L.L.M. Dittrich, voorzitter van het College van Bestuur, aan Drs.J.M. barones van Voorst tot Voorst, voorzitter van het bestuur van het Ronald McDonald Huis, een drukwerkbou ter waarde van fl. 10.000,- overhandigen. Deze overhandiging zal op vrijdag 13 juni om circa 16.00 uur bij Unigraphic plaatsvinden.

Rond deze feestelijke gebeurtenis houdt Unigraphic voor al haar relaties -van 14.30 uur tot 18.00 uur- een "Open Huis" aan het Peter Debyeplein 15 te Maastricht.

Wij nodigen u namens alle medewerkers van Unigraphic van harte uit om ons tijdens het "Open Huis" te bezoeken, zodat we u onder het genot van een hapje en een gekoeld drankje onze produkten en diensten kunnen presenteren.

B. Meerstad

F. Timmers

Juridisch bibliothecaris Coen van Laer promoveert als outsider in de wetenschap

“Voor mijn zelfrespect wilde ik het nog een keer proberen”

Ooit zag Coen van Laer door de bomen het bos niet meer (foto Philip Driessen)

Hij is géén aio, géén universitair docent, en evenmin met pensioen of in de vut. Er is kortom geen enkele reden waarom de vierenveertigjarige mr.dr. Coen van Laer, met een solide baan bij de universiteitsbibliotheek, het schavot der promovendi zou moeten beklimmen. Toch is dat precies wat hij morgenmiddag zal doen: promoveren.

Het is niet zijn eerste poging. Ruim zestien jaar geleden al deed hij eveneens een gooi, in Nijmegen. Om te zeggen dat hij daar in het zicht van de haven gestrand is, zou wat overdreven zijn. “De hoofdstukindeling was af, en het eerste hoofdstuk ook, geloof ik. Een tweede is er nooit gekomen. Toen ik merkte dat ik steeds nieuwe dingen oppakte zonder de oude eerst uit te werken, besloot ik te stoppen. Het werd een frustrerende bezigheid.”

Van Laer werkte aan een veelomvattend onderwerp, waarvan hij de precieze benaming vergeten is. Het was een rechtssociologisch verhaal, iets over de zorgvuldigheid van de verzorgingsstaat. Beoogd promotor was Cees Schuyt, die later zijn Nijmeegse leerstoel achtereenvolgens voor Leiden en Amsterdam verruilde. Schuyt liet Van Laer zwemmen: “Het dreigde een twaalfdelig levenswerk te worden. Uiteindelijk verzoop ik bijna letterlijk in de stapels computeruitdraaien en de ponskaarten. Mijn onderzoek maakte deel uit van een veel groter project. Het ging over de toepassing van de Beroepswet, de rechtsbescherming in de sociale verzekeringen. Interessant was het wel, ik heb er de rubriek Dag in Dag uit in de Volkskrant nog mee gehaald. Die hadden waarschijnlijk ergens een artikel van mij in een vakblad gelezen, over iemand die geen uitkering krijgt maar niet naar de rech-

ter kan omdat er geen formele beschikking ligt. De Tweede Kamer heeft er bijna twintig jaar over gedaan om die leemte in de wetgeving te repareren. In '94 is dat eindelijk gebeurd.”

Het onderzoek bracht hem met een bandrecorder in de huizen van ‘afgeschatte’ wao'ers, die hij ondervroeg over hun ervaringen met de justitiële instanties. Van Laer moest de boer op. Het was immers een rechtssociologisch onderzoek.

Appels

Een groter verschil met zijn huidige proefschrift is bijna niet denkbaar: “Ik ben hier nauwelijks mijn kamer voor uit geweest, in ieder geval de stad niet. Terwijl het toch een internationaal onderwerp is.”

Een literatuurstudie dus. En wat in ieder geval duidelijk is: Dag in Dag uit zal hem hier niet over lastig vallen. “Het nut van comparatieve begrippen; een studie omtrent de toepassing van begrippen in de rechtsvergelijking”, luidt de titel van het proefschrift.

Van Laer: “Het gaat dus over appels en peren, want dat is het probleem in de rechtsvergelijking. Termen in de éne rechtstaat hebben niet altijd een equivalent in de andere. En soms zijn er begrippen die bedrieglijk veel op elkaar lijken, maar die toch een andere betekenis hebben. Met het Duitse Feststellungsvertrag bijvoorbeeld wordt niet altijd hetzelfde bedoeld als met een Nederlandse vaststellingsovereenkomst. Of neem het begrip adoptie. In Engeland kent men uitsluitend de zogenaamde sterke adoptie, waarbij de band met de biologische ouders volledig wordt vervangen. In het Oostenrijkse rechtstelsel staat adoptie voor de ‘zwakke’ variant, waarbij de band met de oorspronkelijke ouders intact blijft. En in Frankrijk komt het allebei voor. Je zult dus, om verwarring te voorkomen, een soort meta-

begrip moeten ontwikkelen dat naar alle varianten verwijst.”

Het proefschrift is theoretisch en benadrukt vooral het nut van comparatieve begrippen; aan een begrippenstelsel zelf heeft de auteur niet gebouwd. “Maar het zou wel zinnig zijn om daarin te investeren. Het kan voorkomen dat je je door de listen van de taal in de luren laat leggen, dat je valse vergelijkingen gaat trekken. Bovendien, juristen besteden naar schatting de helft van hun tijd aan dom zoekwerk. In de internationale, rechtsvergelijkende context is dat waarschijnlijk nog veel meer. Ik vind dat er met voorrang aan een internationale thesaurus gewerkt moet worden.”

Van Laer wil daar zelf ook best een steentje aan bijdragen. Hij is niet voor niets juridisch bibliothecaris bij de UB. Hetgeen de vraag opwerpt waarom er tussen de meesterstitel (in '75 studeerde hij af in de rechten) en het doctoranduspapiertje (in '78 haalde hij zijn doctoraal in de filosofie) nu zo nodig nog een doctorstelsel geplakt moet worden. Virtueel, wel te verstaan, want gepromoveerde meesters laten het dr. weg. Maar goed, mr. (dr.) drs. Van Laer, is dat niet een beetje teveel van het goede voor iemand die niet per se een wetenschappelijke carrière ambieert?

Debacle

Van Laer legt uit dat hij altijd al een proefschrift had willen schrijven; een produkt van eigen denkwerk, omvattender dan een artikel hier en daar. Want dat hij wetenschappelijke belangstelling heeft mag genoegzaam blijken uit zijn studiekeuzen. Bovendien is hij na zijn studies nog twee jaar in Nijmegen wetenschappelijk medewerker geweest, een periode waarin hij zijn eerste poging tot promoveren deed. Of eigenlijk voortzette, want hij was er als student-assistent al aan begonnen. Toen zijn vrouw, eveneens jurist, een

mooie baan in de buurt van Maastricht kon krijgen, zijn ze verhuisd. Eenmaal hier solliciteerde hij bij de UB. Kort daarop concludeerde hij dat het promotie-onderzoek op een debacle afkoerste en gaf hij zijn poging op.

Er gingen ruim tien jaar overheen voordat hij een tweede poging waagde. Zijn werk ging voor, en bovendien kwamen er kinderen. Maar ondertussen bleef het knagen: “Ik had de ambitie om te promoveren eigenlijk al laten vallen, maar het zat wel in mijn achterhoofd. Voor mijn eigen zelfrespect wilde ik het toch een keer bereiken. Kijk, president-directeur van een of andere dikke multinational hoef ik niet te worden, maar dit moet ik kunnen, vond ik.”

De verlossing kwam in de persoon van René de Groot, hoogleraar privaatrecht. Hij kende Van Laers publicaties in ‘De Juridische Bibliothecaris’; hij wist tevens dat Van Laer een nieuw juridisch classificatiesysteem had opgezet dat hem zelfs een prijs had opgeleverd; en hij had bovendien een sterk vermoeden dat Van Laer weer eens ergens zijn tanden in wilde zetten. “Misschien heb ik René wel eens een hint gegeven; zou kunnen hoor.”

Doodklap

De Groot leverde een onderwerp voor een dissertatie, en Van Laer ging aan de slag. “Zijn begeleiding was anders dan die van Schuyt, didactisch meer verantwoord. En de benadering verschilde als dag en nacht: geen twaalfdelig levenswerk meer, maar een microscopische aanpak die de zaken overzichtelijk en tegelijk toch boeiend hield. Bovendien ben ik in de loop der jaren minder eigenwijs geworden. Ik heb dus beter naar mijn begeleider geluisterd. Een mens wordt ouder, pragmatischer.”

Hij heeft er niet eens krankzinnig hard aan gewerkt, vindt hij: “Gemiddeld zo'n acht uur per week, schat ik. Ik werk vier dagen op de UB, de maandag is vrij, dus die heb ik daaraan besteed. Tot de kinderen uit school kwamen, natuurlijk. Verder de avonden, nee, niet alle. En ook in de vakanties besteedde ik er soms een week aan. Vergeet niet, het meeste werk is denkwerk, en dat doe je op de fiets. En je moet niet te perfectionistisch zijn, het proefschrift is met z'n tweehonderd pagina's ook helemaal niet zo dik geworden, voor een juridisch proefschrift dan.”

Toen de trein eenmaal reed, in '90, was Van Laer vastbesloten om deze keer wel het eindstation te halen. Het was nu of nooit, dat besefte hij terdege. Dus toen halverwege de rit het gehele manuscript werd afgekeurd was dat even een tegenslag, maar geen doodklap. Het betekende alleen dat hij nog wat langer door moest gaan. Tweeënehalf jaar, om precies te zijn.

Thuis woonde al die tijd zijn “gezond sceptische” vrouw: “Nee, ze vond het geen onzin dat ik dit deed. Ze behoeftte me er wel voor dat ik me er helemaal in zou verliezen. Dit werk begon als een hobby, maar het werd verslavend. Als niemand me had afgeremd was ik waarschijnlijk eerder klaar geweest, maar tja, dan toch wel ten koste van thuis.”

In plaats daarvan is er nu trots dat het volbracht is. En ook wel opluchting, dat het voorbij is. En nee, er is geen zwart gat. Hij gaat gewoon door met zijn werk in de bibliotheek, zal zo nu en dan weer eens een artikel schrijven, en misschien, wie weet, lukt het om in de toekomst toch iets in de sfeer van onderzoek te doen. Want die ambitie blijft leven.

Wammes Bos

autorij school
JO JACOB
uw rijbewijs in 2 of 3 maanden
of voor een gewone rijopleiding

bel voor meer informatie
043-4082618 of 0652984736

FARCOURIER

Wij zijn een koeriersbedrijf in Maastricht met activiteiten op nationaal en internationaal gebied.

Voor de uitvoering van onze diensten vragen wij

koeriers op oproepbasis

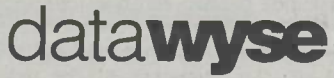
Wat wij van je verwachten:

- minstens 2 jaar rijervaring
- verzorgd uiterlijk
- klantvriendelijke instelling
- verantwoordelijkheidsgevoel
- flexibiliteit

Herken je jezelf in deze beschrijving, stuur dan je sollicitatiebrief naar: **FARCOURIER**, postbus 1266, 6201 BG Maastricht

PROMOVEREN?

wij sturen u graag de brochure
DISSERTATIE INFORMATIE
(tesamen met een lezenswaardige attentie)

boekproducties

boek- en grafische producties
uitgeverij Universitaire Pers Maastricht

becanusstraat 13 b7 • 6216 bx maastricht
telefoon 043-3545100 • telefax 043-3545109 • e-mail: datawyse@pi.net

GRAND CAFE

Dagschotel

Steak Brasil
Steak met frietjes,
stroganofsous en salade

f 12,50

2 studentenschotels à f 10,-

scholletjes met frietjes en salade
of
taco's gevuld met pittig gehakt en gegratineerde kaas

zaterdag 14 juni
Band: Night Heat
Entree: gratis
Aanvang: 22.00 uur

MOMMUS

GRAND CAFE MOMMUS
VRIJHOF 8 MAASTRICHT
KORR. ADRES. POSTBUS 130
6200 AC MAASTRICHT
TELEFOON (043) 321 19 37
TELEFAX (043) 325 98 41

Maastricht Medical Students Research Conference
Het MMSRC is een congres voor en door studenten geneeskunde. Op dit congres presenteren studenten hun wetenschappelijk onderzoek. Doel van dit congres is het stimuleren en inspireren van studenten voor wetenschappelijk onderzoek. Na het eerste succesvolle MMSRC zijn wij nu op zoek naar studenten die het tweede MMSRC willen organiseren. Ben je eerste, tweede of derdejaars student geneeskunde, heb je interesse in wetenschappelijk onderzoek en het organiseren van dit congres? Bel dan Xander tel. 3634680 of Tim tel. 3635048

Kennistechnologie

Voor kopij: M. Geelen, Fac. Bur,
Tongersestraat 6, tel.: 3883389,
voor woensdag 12.00 uur

Openingstijden Bureau Onderwijs
Maandag en vrijdag van 10.30 tot 11.00 uur
Dinsdag van 15.30 tot 16.00 uur

Gezondheidswetenschappen

Voor kopij: D. Verheyen, Fac. Bur., niveau 1,
kamernr. 1236, UNS50, tel. 3881739, voor
woensdag 12.00 uur.

Voortgangstoets FdGW
Vrijdag 20 juni a.s. wordt de voortgangstoets van de Faculteit der Gezondheidswetenschappen afgenomen. Aanvang: exact 10.00 uur tot 14.00 uur. Vanaf 09.30 uur kunt u in de zaal plaatsnemen. Studenten die een extra vgt (moeten) maken kunnen zich tot 1 juni 1997 inschrijven tijdens het spreekuur bij R. Devue, kamer 1.235. De voorlopige antwoordsleutel ligt om 14.00 uur aan de balie van Bureau Onderwijs, Uns 50. Gebruik een HB-potlood. Een geldige collegekaart is verplicht!; leg deze bij binnenkomst links vooraan gereed op uw tafel. Kom op tijd want na 10.00 uur wordt u niet meer in de zaal toegelaten. Tot een week na afname van de toets kunt u opmerkingen (1 opmerking per vel) in de rode brievenbus van Bureau Onderwijs deponeren. Let op!: Gelieve uw antwoordformulieren in de zaal bij uw surveillance in te leveren!

Zaalindeling Voortgangstoets GW studenten 20 juni 1997
Sporthal De Heeg: GW propedeuse studenten en MGK studenten.
Sporthal Dousberg: alle andere GW studenten.

Voortgangstoets Milieugezondheidkunde (Sporthal De Heeg)
Vrijdag 20 juni a.s. wordt voor alle studenten MGK de voortgangstoets van Milieugezondheidkunde afgenomen in sporthal De Heeg. Aanvang exact om 10.00 uur tot 14.00 uur. Vanaf 09.30 uur kunt u in de zaal plaatsnemen. De voorlopige antwoordsleutel ligt om 14.00 uur aan de balie van Bureau Onderwijs, Uns 50. Een geldige collegekaart is verplicht!

HERKANSING PROPDEUSE STUDIEJAAR 1996-1997

Bloknr.	datum	tijd	lokatie
1.1	16 juni 1997	16.00 - 18.00 uur	UNS50-0402
1.2	19 juni 1997	11.00 - 13.00 uur	UNS50-0402
1.3	23 juni 1997	16.00 - 18.00 uur	UNS50-0402
1.4.1	26 juni 1997	11.00 - 13.00 uur	UNS50-0402
1.4.2	26 juni 1997	16.00 - 18.00 uur	UNS50-0402
1.5B	30 juni 1997	16.00 - 18.00 uur	UNS50-0402
1.5G	30 juni 1997	11.00 - 13.00 uur	DEB1-0122
1.5M	30 juni 1997	13.30 - 15.30 uur	DEB1-0122
1.5MGK	30 juni 1997	16.00 - 18.00 uur	UNS50-0402
1.6B	03 juli 1997	11.00 - 13.00 uur	UNS50-0402
1.6G	03 juli 1997	11.00 - 13.00 uur	DEB1-0122
1.6M	03 juli 1997	13.30 - 15.30 uur	DEB1-0122
1.6MGK	03 juli 1997	11.00 - 13.00 uur	UNS50-0402

INFOHUIS VOOR SEKSUALITEIT & RELATIES
Kleine gracht 7 6211 CA Maastricht tel. 043-3217036
openingstijden maandag t/m vrijdag 11.00-14.00 uur

OPROEP ALGEMEEN COÖRDINATOR

Het bestuur van de Stichting Infohuis voor Seksualiteit en Relaties te Maastricht zoekt een algemeen coördinator. Het Infohuis is een laagdrempelige voorziening voor mensen met problemen op het vlak van seksualiteit en relaties. Deze laagdrempeligheid uit zich door een dagelijkse telefonische hulpdienst en inloopmogelijkheid. Voorts biedt het Infohuis deskundige hulp aan mensen met problemen rondom seksualiteit in het algemeen en seksueel misbruik in het bijzonder. Dit vindt plaats middels zowel individuele als groeps therapie, consulten, kadertrainingen en voorlichtingsactiviteiten. Het Infohuis ontwikkeld zich van een autonome werkorganisatie met onbetaalde krachten naar een reguliere werkorganisatie.

Het bestuur zal er dit jaar alles aan doen om reguliere betaling voor de professioneel werkenden tot stand te brengen.

Het Infohuis vraagt:

- affiniteit met de seksuologie
- deskundigheid op het vlak van personeelsbeleid
- vermogen om netwerken op te bouwen en te onderhouden
- ervaring met automatisering
- deskundigheid op het vlak van public relations en marketing
- last but not least het vermogen een goede samenwerking op te bouwen met zowel staf als bestuur

Tijdsinvestering: 24-32 uur per week voor de duur van 1 jaar.
De start is onbetaald, totdat betaling mogelijk wordt. Dit moet binnen een jaar helder zijn.

Het bestuur biedt de mogelijkheid tot:

- het opdoen van werkervaring in een organisatie in ontwikkeling
- het creëren van een eigen betaalde baan
- het ontwikkelen van werkelaties met zorgverzekeraars, overheidsinstanties alsmede zusterorganisaties op het vlak van sexual health
- wekelijks supervisie door het bestuur.

Geïnteresseerden worden uitgenodigd eerst telefonisch contact op te nemen met een van de onderstaande bestuursleden:

- mevr. Guusje van der Schoot, tel. 043 - 3875724
- de heer Wiek Janssen, tel. 043 - 3217036
- mevr. Mik Hamers, tel. 043 - 325386

Bericht voor GVOers
Mini-symposium "Wetenschappelijk onderzoek patiëntenvoorlichting door studenten" 2 juli 1997, 14.00 - 18.00 uur. Tijdens dit symposium wordt middels een vijftal korte presentaties inzichtelijk gemaakt dat in een onderzoeksstage zinvol wetenschappelijk onderzoek kan worden gedaan dat resultaten oplevert die belangrijk kunnen zijn voor de praktijk van de voorlichting. Nevendoel van het symposium is studenten (beter) voor te bereiden op een eventuele stage in de patiëntenvoorlichting. Inlichtingen: Bart van den Borne/ GVO tel 2414

Stageplaatsen: 'Vrij veilig' campagne voor en door jongeren'
In een samenwerkingsverband van Limburgse GGDen is een 'peer education' campagne gestart t.b.v. de preventie van seksueel overdraagbare aandoeningen, gericht op jongeren in het jeugdwereldzinswerk. Zowel een effect- als procesevaluatie wordt uitgevoerd. In de effectevaluatie zal de 'peer education' worden afgezet tegen de gebruikelijke voorlichting door sociaal verpleegkundigen. Het project biedt ruimte voor 1 of 2 stagiaires. Periode: vanaf september 97 of zo spoedig mogelijk daarna. Voor info: Herman Schaalma, GVO, 3882408.

Bulgarese studenten zoeken contact (o.i.d.)
Welke studenten GW willen corresponderen met tweede, derde en vierdejaars studenten van de opleiding Health Care Management (HCM) van de universiteit van Varna (aan de Zwarte Zee) in Bulgarije? De studenten van deze opleiding willen dolgraag meer van jullie weten over de opleiding GW, jullie persoonlijke mening over het onderwijs, jullie ambities, jullie studentenleven en noem maar op. Correspondentie is mogelijk zowel in het Engels, Frans als Duits. Voor meer informatie (over het HCM-programma, Bulgarije, de studenten etc.) en namen en adressen van studenten, bel: Kristel Logghe, vakgroep BEOZ, tel: 1602 of 0302369939.

Stageplaats GGD Midden-Brabant i.s.m. met de KUB
De GGD Midden-Brabant (Tilburg) heeft in samenwerking met de Katholieke Universiteit Brabant (KUB) en de Universiteit Maastricht (vakgroep BEOZ) een stageplaats voor een student(e) GW als voorstudie van een groter onderzoek. Dit pilot-onderzoek (afstudeeronderzoek) behelst afname van circa 15 interviews bij vluchtelingen (statushouders), waarbij vragen worden gesteld over, met name, de kwaliteit van leven. Het doel van de pilot-studie is het instrumentarium (bestaande uit vragenlijsten met betrekking tot lichamelijke en psychologische gezondheid, kwaliteit van leven, sociale steun, coping etc.) voor de daarop volgende prospectieve studie uit te testen en aan te passen aan de respondentgroep. Voorafgaand aan de interviews zal de student(e) een interviewtraining aangeboden krijgen (verzorgd door de KUB). Affiniteit met of interesse in statistische analysemethoden is gewenst. Voorafgaand aan de stage, kan een jaarwerkstuk worden geschreven waarin een overzicht wordt gegeven van recente literatuur op het gebied van gezondheidsmetingen en onderzoek naar kwaliteit van leven bij vluchtelingen. Dit betreft met name een actualisering van reeds aanwezige literatuur bij de KUB. De feitelijke stageplaats zal de GGD Midden-Brabant zijn en de start van de stage kan in overleg, maar voor eind 1998, aanvangen. Voor meer informatie en eventueel een afspraak voor een kennismakingsgesprek met de GGD Midden-Brabant kan gebeld worden met: Kristel Logghe, vakgroep BEOZ, tel: 1602 of 030 2369939.

Rechtsgeleerdheid

Voor kopij: A. Kessen,
Bur. Onderwijs, Zwingelpot 4, tel.
3883003, voor vrijdag 13.30 uur.

Openingstijden onderwijsbalie BO
Maandag t/m vrijdag van 10.15-11.15 uur en van 14.15-15.15 uur. Op maandagavond is de balie ook geopend van 20.00-21.00 uur. Vanaf 18 juni a.s. zijn de openingstijden (voor de zomerperiode) gewijzigd. Raadpleeg het schema in de zomerset!

Facultair uitstapje medewerkers
Op woensdag 25 juni a.s. vindt het jaarlijks uitstapje voor de medewerkers van de faculteit plaats. Derhalve zal de onderwijsbalie de hele dag gesloten zijn!

Verkrijgbaar aan de onderwijsbalie

- Opsteltitels herkansingsronde Fiscaal en Nederlands recht. Uiterste inleverdatum 4 juli 1997.
- Onderwijsprogramma 1997/1998 voor Fiscaal en Nederlands recht en European Law School.
- Zomerset: bestaat o.a. uit informatie over de herkansingsperiode, start van het nieuwe acad. jaar en aanmeldingsformulieren voor herkansingstoetsen en blok 1 97/98 van de diverse opleidingen. I.v.m. de korte inschrijftermijnen is het verstandig de zomerset z.s.m. af te halen aan de onderwijsbalie.

Indeling bloктоetsen blok 4 dag- en avondopl. NR, FR & ELS WOENSDAG 18 JUNI 1997

- 09.00-12.00 Staaarzaal: ELS 3.4 Economics, FR 2.4 Bedrijfseconomie I en Openbare financiën I, FR 4.4 Lijfrente en levensverzekering

DONDERDAG 19 JUNI 1997

- 09.00-12.00 Sporthal Randwyck: NR 1.4 Overheid (ook avondstudenten)
- 13.00-16.00 Sporthal Randwyck: NR 2.4 Vermogensrecht (ook avondstudenten), ELS 2.4 Vermogensrecht

DONDERDAG 19 JUNI 1997

- 09.00-12.00 Sporthal Geusselt: NR 3.4 Capita selecta bestuursrecht, Current issues of European Community law, Gezondheidszorg en overheid, Goederenrecht, Handelsrecht, Materieel strafrecht en criminelle politiek, Sociale zekerheid (ook avondstudenten), FR 4.4 Europese vennootschapsbelasting,
- 13.00-16.00 Sporthal Geusselt: NR 4.4 Consumentenrecht (ook avondstudenten), European family law, Human rights, International trade law, Ruimtelijke ordening, Slachtoffers in het (straf)recht FR 3.4 Fiscaal vennootschapsrecht,
- 18.30-21.30 Sporthal Geusselt (avondopleiding): NR 1.2 Rechtshandeling, NR 3.2 Europees en internationaal recht, NR 5.2 Arbeid en onderneming, NR 6.2 + 7.2 Recht, beleid en organisatie

VRIJDAG 20 JUNI 1997

- 09.00-12.00 Sporthal Randwyck: NR 1.4 Schrijfvaardigheidspracticum

Zilver uit Duitsland, zout uit Zuid-Afrika

De Directeur van de keuken

Asperges bij de Directeur van de economische faculteit (foto Philip Driessen)

Een steile trap op, en nog een. Maar boven staat de tafel al gedekt, de olijven klaar, de witte wijn koel. Directeur Verspeek en mevrouw Vluggen zijn er geheel voor gereed. "Aan de kamer kun je meteen zien waar wij van houden", zegt Mevrouw. Kunst aan de muur, een stapel boeken naast de stoel, een verrijdbaar tafeltje vol ingelijste foto's bovenop en een batterij flessen eronder. Woeste etiketten, artistieke vormen en zwaar giftige kleuren; het zal wel likeur zijn. Verder houdt hij van opera en zij van film, maar ze zijn er mee opgehouden elkaar naar voorstellingen te slepen. Zij speelt piano, nog niet zo lang. Hij had beloofd dat hij mee zou doen. "Toen was ik vermoedelijk dronken", denkt hij bij nader inzien. "Hij kan ook niet zingen, maar hij houdt wel van muziek. Hoe kan dat?" vraagt zij zich af. Ach als hij maar goed kan koken. Daar heb je veel meer aan.

De Directeur kookt inderdaad, bijna altijd. "Er zijn nogal wat mensen die denken: wat gebeurt hier? Vooral buitenlanders hebben er moeite mee dat ik niet opsta", zegt zij. "Hij doet ook nog vaak de afwas", voegt ze er met enige trots aan toe. "Maar alleen als ik daar zin in heb, en dat kan ook om één uur 's nachts zijn", zegt hij. Een man heeft zijn eer, tenslotte.

"Als er mensen komen probeer ik eens wat uit. Vandaag eten we asperges met spinazie. Uit de Allerhande." Ze eten bijna nooit aardappelen, groente, vlees. Zeker geen aardappels. Mag niet van Montignac, een Franse goeroe voor mensen die denken dat ze te dik worden. "Je kunt afvallen door de juiste combinaties te eten. Je kunt wel vet eten, maar niet in combinatie met koolhydraten. En andersom." Helemaal zeker zijn ze er niet van, maar ze zijn ook niet zo steil in de leer. De Directeur komt met de Montignac-bijbel aanzetten. "Ik ben slank, want ik eet!" heet het wervend. "Je moet er goed wijn bij drinken, dat vind ik wel sympathiek", zegt de Directeur. Hij is in twee weken vijf kilo afgevallen, maar dat was meer omdat hij de kroketten van de mensa had laten staan. Terwijl zij opgekruld in een fauteuil van een cola-light nipt, schiet hij de keuken in. Daar moet ik toevallig ook zijn. Het is

een kleine keuken, maar volgens de gebruikers bijzonder handig ingericht. Alles staat achter keurig witte deurtjes, en op het aanrecht is geen spoor van enige activiteit te bekennen. Allemaal reeds weg-gewerkt, en het is nog lang geen één uur. We mogen aan tafel, waar een bord gehalveerde harde eieren en opgerolde plakjes ham wacht. En een ijscoupe vol zure room. Daar staat de fles ook al: een kloek Pouilly Fumé. Gewoon uit de winkel. Niet zelf geplukt bij een obscuur Belgisch abdijtje ofzo. Voorts: een eierdopje zout met dingetjes erin. "Heb ik laatst uit Zuid-Afrika meegenomen", zegt de Directeur. De dingetjes zijn volgens hem kruiden, geen Afrikaanse insectjes. Het tafellaken en de servetjes zijn uit Vietnam. Een Vietnamese heeft er blauwe buffels in een rijstveldje en exotische boompjes op geborduurd. Het bestek komt van de firma Robbe & Berking uit Germany. Zorgvuldig gepoetst zilver. De groenten worden ieder netjes op een schaal opgediend. "Wij hebben nooit de pannen op tafel, want dat gebeurde bij

ons thuis ook niet." Er zijn ook aardappelen, voor de liefhebber: van die blote bleke vastkokers zonder al te veel appeal. (Mag niet van Montignac, verkeerde calorieën.)

Ik krijg een heel bord vol asperges, met de spinazie, room, eieren en ham er omheen. Prachtige aanblik. "Iedere kok heeft zijn eigen theorie over asperges", zegt de Directeur. "René is een aspergefanaat", onthult Mevrouw. Je kunt het erger treffen, meen ik, maar Mevrouw zal blij zijn als het seizoen over is. Haar zus levert ze voor de spotprijs van f12 per kilo en ze moet nu twee keer per week die stengels eten. Het lijkt mij niet moeilijk: ze zijn zo zacht dat je ze zo naar binnen kunt zuigen, en hetzelfde geldt voor de begeleidende zaken. Je kunt je kunstgebit rustig thuislaten. Directeur vindt het gezeur: wat is nu twee keer per week. "Ja, en je hebt nog een kilo liggen, en dan hoop ik dat mijn zus niet langs komt", moppert Mevrouw, terwijl ze het zich goed laat smaken. "Ze zijn nu f20 per kilo in de winkel", beweert de Directeur en schept nog eens op. We doen hem na, want er mankeert helemaal niets aan.

Daarna komt een royale schaal tiramisù op tafel. Normaal eten ze geen toetjes, vanwege Montignac. Maar nu mogen we ieder twee keer. Jammer dat ik zo beleefd ben, anders had ik de schaal leeg gelikt.

Agnes Sommer

Asperges van de Directeur

Het begint met schillen: aan alle kanten een laagje eraf, plus het uiteinde afsnijden. Dan in kokend water in een aspergepan doen, met zout en een klein beetje suiker. (Asperges krijgen soms een beetje een scherpe smaak als ze een tijdje liggen. Een beetje suiker gaat dat tegen.) Na 15 minuten het vuur uitzetten en nog 20 minuten laten garen.

Tiramisu

lange vingers (gewone) besprenkelen met koude sterke koffie en een beetje likeur. (Na lang nadenken: Kahlua. Ja, dat heb je als je zoveel soorten hebt. Dan kun je nog eens kiezen.) Niet drijfmat maken. 400 gram mascarpone met twee eidooiers en 4 eetlepels poedersuiker losroeren.

2 eiwitten stijfslaan en door de mascarpone scheppen. Dit over de lange vingers, desnoods in laagjes. Chocoladesnippers erover. Klaar. Kan de avond tevoren gemaakt worden.

Agenda

donderdag 12 juni

Cross, moderne dansvormen, Lösstheater, 20.30
Heiligdomsvaart, Orgelconcert, Marcel Verheggen, St. Servaasbasiliek, 20.30
Heiligdomsvaart, "De Christus van de noot", klank- en lichtspel, Faliezusterspark, 22.15

vrijdag 13 juni

Heiligdomsvaart, Korenconcert, Wieker Eindrach, Heugems Mannenkoor, Heerder Mannenkoor e.a., St. Martinuskerk, 20.00
LSO en Städtischer Orchester Aachen, Varèse en Mahler, Vrijthoftheater, 20.15
Heiligdomsvaart, "De Christus van de noot", klank- en lichtspel, Faliezusterspark, 22.15

zaterdag 14 juni

Kerkepad, open huis, St. Servaas, St. Janskerk, Waalse Kerk, Lutherse Kerk en de Grieks Orthodoxe Kerk, 10.00
Heiligdomsvaart, jongerenprogramma, kindertheater en speurtocht, binnenstad, 12.00
UvA-orkest J.Pzn Sweelinck, benefietconcert, Ernst Reijseger en Dmitri Sjostakowitsj, Vrijthoftheater, 20.15
Rauw, bewegingsproductie, Marijn Brouwers, Willem Schouten, Iuy Coenegracht, Lösstheater, 20.30
Soulwax en Mad dog loose, Belgische rock, Sterzaal, 21.00
Heiligdomsvaart, "De Christus van de noot", klank- en lichtspel, Faliezusterspark, 22.15

zondag 15 juni

Heiligdomsvaart, Grote Ommegang door Maastricht, vanaf Boschstraat, 14.00
Heiligdomsvaart, "De Christus van de noot", klank- en lichtspel, Faliezusterspark, 22.15

maandag 16 juni

Openbare examens Jazz, Ron Giebels (gitaar), Kumulus theater, 14.45
Openbare examens Jazz, Hilde Vanhove (zang) en Digna Jansen (uitvoerend musicus), Kumulus theater, 18.00

dinsdag 17 juni

Openbare examens Jazz, Oliver Spanke (gitaar), Kumulus theater, 15.30
Openbare examens Jazz, Duncan Tilmans en Stefan Vonberg (slagwerk), Kumulus theater, 18.45

woensdag 18 juni

Openbare examens Jazz, Markus Burger en Glenn Corneille (piano uitvoerend musicus), Kumulus theater, 18.45

Exposities

Jacques Janssen - tekeningen, schilderijen en typografie / Bonnefanten Museum, Avenue Ceramique 250, t/m 7 sep. Di t/m zo 11.00-17.00
Cor van Noorden - beelden; Philip Driessen - foto's / Gal. Wolfs, Hoogbrugstr 69, t/m 5 jul. Wo en vr 14.00-18.00; do 18.00-20.00; za 10.00-17.00
Kees Salentijn - schilderijen en gouaches / Gal. FAH, Brusselsestr 80, t/m 30 jun. Do t/m zo 14.00-18.00
Beelden van Verlangen - Colons uit Afrika / Afrikacentrum, Rijksweg 15, Cadier en Keer, t/m 29 jun. Ma t/m vr 13.30-17.00; zo 14.00-17.00
Jolanda Bakker - schilderijen / Kamer van Koophandel, Maasboulevard 5, t/m 27 jun. Ma t/m vr 8.30-16.00

Films - Speelweek: 12 t/m 18 juni

CINÉ-K, Bernardusstraat 13
Karakter, dag, 21.00

FILMTHEATER LUMIÈRE, Bogaardenstraat 40b

Kolya, dag, 20.00
Lost Highway, dag, 20.30
Priest, do t/m zo 21.00
Nazarin, ma t/m wo 21.00
The Pillow Book, dag, 22.00

CINEMA PALACE, Wycker Brugstraat 1

101 echte Dalmatiërs, za, zo en wo 14.30
The Saint, dag, 18.15 en (beh. ma) 21.15
Liar Liar, dag, 18.30 en 21.30; za, zo en wo ook 14.30
Beavis and Butt-Head do America, dag, 18.15 en 21.15; za, zo en wo ook 14.30
Sneak Preview, ma 21.00

PATHÉ MAASTRICHT, Wilhelminasingel 39

The Ghost and the Darkness, dag, (beh. za) 13.05, 15.50, 18.35 en 21.20; za 13.50, 16.50, 19.35 en 22.20
The English Patient, dag, (beh. za) 16.45 en 20.45; za 17.45 en 21.45; do, vr, ma en di ook 13.00
Mijn Franse tante Gazeuse, za 14.05; zo en wo 13.20
The Fifth Element, dag, (beh. za) 13.00, 15.45, 18.30 en 21.15; za 13.45, 16.45, 19.30 en 22.15
Liar Liar, dag, (beh. za) 13.10, 15.55, 18.40 en 21.25; za 13.55, 16.55, 19.40 en 22.25
Turbulence, dag, (beh. za) 16.00, 18.45 en 21.30; za 17.00, 19.45 en 22.30; do, vr, ma en di ook 13.15
The Associate, dag, (beh. za) 16.05, 18.50 en 21.35; za 17.05, 19.50 en 22.35; do, vr, za, ma en di ook 13.20
Duimelijntje, za 14.00; zo en wo 13.15
101 Echte Dalmatiërs, za 14.10; zo en wo 13.25

De SUF-band van Circumflex

De bijna verwezenlijkte jongensdroom

Het had weinig gescheeld of Maastricht had zijn eigen beroemde studentenband à la Guus Meeuwis en Vagant: De SUF-band. Nadat de Circumflexband vorig jaar in februari zijn eerste cd 'Onvergetelijk' in eigen beheer had opgenomen, toonde platenmaatschappij Telstar belangstelling. Het laatste deel van de serie over huisbands.

Een platencontract met je eigen band, dat was een jongensdroom. Maar toen de verwezenlijking van deze droom voor de bandleden dichtbij leek te komen, kwamen ook de reële bezwaren. Hoe zouden ze een artiestenbestaan moeten inpassen in hun dagelijks leven? Gitarist Bram van den Elzen: "Het lijkt me leuk voor een half jaartje, om dan te verdwijnen in de vergetelheid."

Zover kwam het echter niet. Er waren onderhandelingen, maar toen het er op aan kwam was de directrice ziek of de producer had geen tijd. Drummer Arjan Loonstra: "Het is dus niet zo dat we de voorstellen van de platenmaatschappij cool hebben afgewimpeld. Maar we hebben er zelf geen extra moeite voor gedaan om een contract te krijgen."

Wel registreerde de band, na zoveel lovende woorden, de zelfgeschreven nummers bij Bumra Stemra. Gitarist Denis Broecheler: "Het is een lekker vaag wereldje, voor je het weet gaan ze met je nummers aan de haal." Vooral het nummer Het meisje met het gestolen hart viel bij de mensen van de opnamestudio in de smaak.

In de studentenkamer waar het interview plaatsvindt wordt de cd aangezet. Uit de

boxen klinkt een stem die lijkt op die van Frank Boeijen, maar ook iets heeft van het rauwe van Youp van't Hek. Het is het enige nummer waarop drummer Arjan zingt. Het resultaat verraste hem: "Ik schrok er zelf van. Ik herkende mezelf helemaal niet".

De tekst is geschreven door zanger/gitarist Marc Daemen. Hij schrijft sprookjesachtige verhaaltjes. Over het doodschieten van een merel, maar ook over die onvergetelijke vrouw. Vaak gebaseerd op een ware gebeurtenis, maar wel met een vleugje fantasie. "Het standaard melodramatische werk", vindt Marc. Deze 'huisfilosoof van de band' schreef op zijn

zestiende zijn eerste boek. Nu houdt hij het bij gedichten en teksten voor de band. "Vaak in een poëtische weltschmerzachtige stemming. Dan wordt het het persoonlijke van allemaal. Het divergeert als het ware."

Ook schrijven Marc en gitarist Bram van den Elzen samen liedjes. Soms beginnen ze met de tekst, dan weer met de muziek. Tijdens de repetities van de band komen er vanzelf nieuwe ideeën bij. "Een nummer wordt vaak niet op één moment geboren", vindt Bram, die de tekst voor het eenvoudig mooie De muur schreef.

Bijna de hele cd staat vol met rustig, Ne-

De SUF-band in actie (foto Philip Driessen)

derlandstalig werk. "Ons eerste optreden was een Nederlandstalig feest op de Wereld-Aidsdag, toen zijn we in dat genre blijven hangen". Live zijn de nummers rauwer en opzweepender. Voor de cd hebben ze er een week lang aan geschaafd. Stemmen werden apart ingezongen, basloopjes eindeloos herhaald. Maar een studio-opname heeft ook nadelen. Het reggae-achtige Dans met mij, klinkt te clean, daar horen feest, drank en publiek bij.

Zoals bij het Inkomfeest vorig jaar, waar studenten voor de Sociëteit de Uitvreter (daar komt ook de afkorting SUF vandaan) op straat stonden te dansen. Op zo'n feest spelen ze niet alleen eigen werk, maar ook covers. Zangeres Kathy Dolk -ze begon ooit in een kerkkoortjeschijnt fantastisch Alanis Morissette te vertolken, al is dat nauwelijks voor te stellen als je haar iele meisjesstem op de cd hoort.

Ook het optreden met René Schuman was legendarisch. Die was na een optreden door een Circumflex-lid mee naar de kroeg genomen. "Na twee Jägermeister en een snuifje, wilde hij in de sociëteit wel wat laten horen." Drummer Arjan sloeg daarbij de maat met twee verkwasten op een barbecuerooster.

De acht muzikanten zijn populair binnen hun vereniging. Denis: "We zijn een visitekaartje. Tijdens de Inkom komen mensen naar Circumflex omdat ze de band hebben gehoord." Ze zijn zelfs zo geliefd dat ze een eigen fanclub hebben. Die heeft de opname van de eerste cd gedeeltelijk bekostigd. Hij is bijna uitverkocht. Er zijn wilde plannen voor het opnemen van een nieuwe. Nee, niet bij een grote platenmaatschappij. Gewoon, in eigen beheer.

Tineke Oosterloo

Metal van Maastrichtse bodem

Op het podium van Koko's bandjesfestival stond dit jaar de Maastrichtse metalband *Souls of the Departed*. Ze hebben de afgelopen jaren erg hun best gedaan; veel opgetreden, tweede geworden in de Nu-of Nooit-competitie 1996. En sinds 16 mei is de eerste cd verkrijgbaar.

Random acts of human behaviour is de wat pretentieuze titel van de cd, uitgebracht op het label *Whatt 'n Noizz*. Producent was Hans Swagerman, die ook al met bands als *The Gathering* en de *Heideroosjes* werkte. De teksten en muziek zijn voor het merendeel geschreven door gitarist/zanger Jack Westerberg.

Hoewel SotD een echte M-town-band is, maken zij geen hardcore, zoals de meeste andere M-town-rebels. Dat wil niet zeggen dat hun muziek geen snelle akkoorden en harde drumroffels kent. Nu eens valt er een soort van melodieuze metal te horen, dan weer zijn nummers, behoorlijk hard en grof. *My Disease* bijvoorbeeld doet denken aan ouderwetse metal als Megadeth. De loeiharde gitaarsolo's van weleer zijn bij SotD echter niet te horen. Er klinken wel goede solo's, maar meestal als een bescheiden uitschieter binnen de opbouw van een nummer.

SotD laat zich ook van de gevoelige kant horen. Die ballads zijn lang niet slecht. Vooral *Fading Memories* klinkt heel lekker. De gitaren doen het wat rustiger aan en pas in de brug wordt er steviger aan de snaren getrokken. Jack Westerberg zet gelukkig zelden een lage schreeuwstem op, zoals vaak gebeurt in het genre. Vooral in de tragere nummers ligt hij prettig in het gehoor. De teksten gaan soms over diepe gevoelens van liefde, dan weer over pijn en haat. Over het algemeen zijn ze nogal vaag en van een

gemiddeld niveau voor een metal-band. Al met al bevat *Random acts of human behaviour* aardige nummers die goed in elkaar zitten. Ieder instrument heeft een passende plaats in het geheel, de zaken

zijn technisch goed verzorgd: degelijke kwaliteit dus, maar met weinig verrassingen. Te weinig in ieder geval om de cd tien nummers lang te laten boeien. Dat probleem heb je natuurlijk niet met een

single. Welnu, de eerste komt waarschijnlijk na de zomer uit: de ballad *Suicide Solutions*.

Lotte Asveld

Platenlabels in Maastricht

Dat het niet makkelijk is om in Maastricht voet aan de grond te krijgen met jonge muziek, is bekend. Maar verschillende ondernemende geesten blijven het proberen. Zoals de geluidsstudio Phoenix Studios, die naast soul en hardrock ook house brengt. Phoenix Studios brengt haar platen uit onder de naam Ets Records. Bij dit label zitten onder andere de Maastrichtse metal-band Sons of the Rain en de band Rauwkost, die 'hiphop met een zachte G' maakt. House komt van het duo Huibert de Jong en Ruud Mundhenk. Zij werken al zo'n vijf jaar samen en opereren sinds anderhalf jaar in Maastricht.

De vriendin van De Jong, Astrid Overvliet, vertrok twee jaar geleden naar Limburg. De Jong bedacht vervolgens dat er in Maastricht misschien wel een markt was voor nieuwe muziek. In Den Haag, waar hij en Mundhenk jaren gewerkt hebben, zaten ze met hun neus bovenop de nieuwste hoesdreuntjes. Trots vertelt Mundhenk dat hij het begin van de gabber-house heeft meegemaakt. "Tegenwoordig is het merendeel shit!", merkt hij verongelijkt op.

Met snelle house houdt het duo zich nu nog steeds bezig. Het project SAM (Spirit And Mind) is bedoeld voor meer dan 180 beats per minuut; "Haagse hardcore/jungle", zoals de makers dit zelf omschrijven. Het project Lest (Les extremes se touchent) is voor experimentele techno-jungle. De beats komen hierbij niet boven de 180 per minuut. Binnenkort komt een cd uit met twee

nummers van Lest, en twee van Astra. Onder deze naam maakt Astrid Overvliet poëzie op een ondergrond van stevige techno. In beide gevallen wordt het hoesritme begeleid door gitaren van leden van Sons of the Rain. Dit is live aardig om te zien, maar levert geen verrassende jungle op.

De Jong, projectleider van dit alles, heeft ook nog vijf houseparty's in Maastricht in de planning. Maar vanwege het beleid van de gemeente en de mentaliteit van de jongeren, die niet happig schijnen te zijn op nieuwe dingen, vraagt hij zich af hoe dat zal gaan lopen.

Ook Guido Delvoux, eigenaar van het label RunNetherlands Records kan zich opwinden over de intolerantie ten opzichte van de wat minder bekende muziek. Reggae, de muziek waar Runn Records zich voornamelijk mee bezighoudt, wordt volgens hem gediscrimineerd door de meeste radiostations. In Maastricht is alleen de kleine zender CRM met vaste reggaezenders te ontvangen. De cd's van Runn Records verkopen slecht in Nederland, in Californië of Engeland gaat het stukken beter.

Toch zit Delvoux, als rechtgeaarde Limburger, na al zes jaar met zijn label in Maastricht. Eerder al dreef hij de platenzaak Cool Runnings, waar hij allerlei zwarte muziek, zoals rap, hiphop en reggae verkocht. Wegens gebrek aan belangstelling moest hij daar mee ophouden. Daarna begon hij met de distributie van cd's van The Mad Professor, voor het Londense Ariwa-label. De gekke hoog-

raar maakt dub, een soort mengeling van house en reggae-ritmes, en is sinds zijn samenwerking met Massive Attack redelijk beroemd. "Maar ons vergeet hij niet hoor", zegt Delvoux trots. "Hij komt nog regelmatig langs."

Intussen probeert Delvoux andere muzikanten een kans te bieden. Zijn geluidsstudio werkt regelmatig met de Belgische band Panache Culture, die naast reggae ook aanverwante stijlen als drum n' bass probeert. Een andere artiest waar met trots van verhaald wordt, is Mighty Mike, die allerlei door anderen bewerkte populaire reggaeritmes

in elkaar mixt. Verder zijn er veel Jamaicaanse artiesten bij het label. "Daar ga ik zo'n twee à drie keer per jaar naartoe", vertelt Delvoux. "Het ellendige is dat die mensen vaak niets aan hun muziek verdienen. Ze zijn pas sinds kort georganiseerd in een instantie als Buma Stemra." Bij Runn Records krijgen de Jamaicanen een kans. Maar meer dan tien cd's per jaar lukt niet. Deze week verschijnen er twee. Een van Axx Jahpostles, eigenlijk een backing-groep die nu een eigen opname maakte, en een verzameling reggae-lovesongs. Klinken toch anders dan Bob Marley.

Lotte Asveld

Reggae Vibes, CRM Radio, iedere donderdagavond 21.00-23.00 u. 102.7 FM.
RunNetherlands: 043-3626424, Phoenix Studio's: 043-3256885

Losse eindjes

Nog drie *Eva*s en het zit erop. Elfjaar malle stukjes, daarvoor vier jaar Evelyne in een Observant-rubriek die 'Achterom is het kermis' heette. Godmiljaar, het is genoeg. Maar ik verwacht, neem aan, denk, gok, nee, ik hoop alleen maar, dat jullie me zullen missen. Voor die-hard *Eva*-liefhebbers (of masochistische *Eva*-haters) volgen hier wat losse eindjes. De beginzinnen van columns die nog in de directory c:\evelyne\teksten\columns\evas zaten en waarmee ik geen jaargang meer zal vullen. Het staat jullie vrij hiermee, in jullie vrije tijd en zonder schroeven of lijm, Uw privé-gezeik te construeren. Here goes.

Bibber

Vijfjaar lang heb ik bij een vakgroep 'Arctische Zaken' gewerkt. Mijn geestelijke gezondheid is daar achteruit gehold. De ernstigste fobie die ik heb opgelopen (psychologen, schiet te hulp!) is baasangst. Dat krijg je als je baas rare dingen doet. Bij mijn nieuwe baas betreed ik met knikkende knieën de kamer.

Cent

Een raadsel waarover ook Postbus 51 mij geen uitsluit kan geven: als ik over drie jaar in Nederland een postzegel van 50 Eurocent koop, mag ik die dan op een enveloppe plakken en in een Belgische brievenbus gooien?

UM

"Well guys, congratulations on the EU contract we've just won. Ahh, but Eva, couldn't I tell my colleagues you're from another place than University Maastricht? You know, lots of 'em simply feel uncomfortable being associated with the place of the infamous Treaty." Bedacht? Ach nee, bij alle drie van dergelijke contracten die ik sinds 1992 binnenhaalde hoorde ik dit. Eergisteren nog.

Veel

Dat aio's niet altijd dom zijn bleek uit de vraag van Noy: "Denk jij dat er in het heelal meer verhalen dan moleculen zijn?" Een belangrijke vraag voor linguïsten en wiskundigen.

Bijzonder

Het beleid van onze UM ten aanzien van bijzondere ordinariaten moet veranderen. Er zit weinig lijn in. Voor je het weet is iederéén hier een bijzondere hoogleraar.

En misschien is dat het beste beleid. Ik ben er bijvoorbeeld zeker van dat de firma Carlson-Wagonlit onze vakgroepssecretaresse met plezier bijzonder hooglerares 'Reizen Boeken Voor Indebieken' zou maken.

Hebben we tenslotte ook geen speciale professoren voor rook-, eet- en drinkpreventie? En hermeneutiek?

Zo mooi

Vanmorgen stond ik halverwege de helling van de Cannerberg in een wijngaard. Ik keek het Jekerdal in en zag Frankrijk. Om de hoek van mijn eigen straatje. Klaprozen. Kamille. Zo mooi. 'Ik wil hier nooit meer weg,' fluisterde ik tegen mijn hond, zette een stap bergaf, knikte mijn enkel en slikerde tegen de löss.

Eva

Een katholiek spektakel

"Speelsters en spelers dragen dit spel op aan een vorstelijk veerster van Christus van de Noot, Hare Majesteit Paola, vorstin van de Belgen." Zou ze op de tribune zitten, ergens tussen de katholieke notabelen en hun geurende, vers gekapte dames? Een eerwaarde zit tussen de jacquets, de strikjes en de overwegend grijze permanentjes geklemd. De meeste genummerde zitplaatsen blijven echter leeg. Voor kreupelen, lammen en bijstandsmoeders is de toegangsprijs vermoedelijk te hoog.

BERICHT UIT MAASTRICHT

De avond valt in het Faliezusterpark. Aan de voet van de tribune lebbert een beekje, dat de toeschouwers scheidt van het veldje waar straks het spektakel plaats zal vinden. Uit een enorme geluidstoren zwelt Verdi aan tot oorverdovend. "Dit is het verhaal van de kleine Anne", draagt een stem, die klinkt als een kerkklok, voor. De geluidssterkte is afgestemd op bejaarden en andere slechthorenden. Kleine Anne is de dochter van de Heer van Riemst, volgens de Middeleeuwse legende van de Zwarte Christus. (Niet modern zwart, met roots in Afrika of daaromtrent, maar zwart geblakerd. Verbrand dus eigenlijk.) Terwijl de stem van Annetje van Dijk gloedvol doorrijmt en alvast het programma van de eerste scène doorneemt, vult het grasveld aan de overkant zich met kostuums. Licht en fontein gaan aan en het schouwspel neemt een aanvang. De kostuums doen een stijf dansje met buigingen, gezwaai met zakdoekjes en ander middeleeuws vertoon. De violen van Verdi lijken een beetje misplaatst, maar dat mag de pret niet drukken. Een dansje, een duelletje, tot de bordkartonnen muur opengaat. Door een aldus ontstane poort verschijnt een stoet. Een vrouw draagt een kind, er worden kruisjes geslagen. Kleine Anna is geboren.

"Traag? Helemaal niet", vindt Huub Noten, volgens het programmaboekje "de bekende Maastrichtse journalist en theaterman" die het spel schreef, bedacht (in die volgorde) en regisseerde. Bovendien: "Je moet ook proberen je negentig minuten te halen. Daar zal Shakespeare ook wel eens last van hebben gehad."

Als aan de overkant de hele meute gevloerd is en met de benen in de lucht licht te trappelen, dooft eindelijk het licht. De eerste ronde is voorbij.

"Het gaat niet goed met kleine Anne", legt de stem uit. "De kleine is kinds." Zijn kinderen niet per definitie kinds? Nee dus. Kindsheid blijkt niet een oude mensenkwaal, maar iets waarvoor de Heer van Riemst "op beevaart" moet. Met Verdi. Het is bijna donker in het park als hij in een fraai uitgelicht kartonnen bootje stapt en achter een muurtje verdwijnt. Een eend vliegt over. De dames en heren op de tribune staan een bedwelmende geur af.

Wij treffen de Heer weer op de Calvarieberg, die na zeven jaren wordt bereikt. "In een land waar de dadelpalm bloeit in plaats van de perelaar." Nu komt de vaart erin. De Heer smeekt in roerende bewoording om zegen voor zijn dochtertje, alles bij monde van de Stem, die de inhoud weer vooraf doorneemt. "Een traan valt op een donkere noot, die daar ligt in het stof. Hij raapt ze en draagt ze op zijn hart." En dan is het markt op de Calvarieberg, een exotische markt waarbij die van Beverwijk verbleekt. Compleet met vuurspugers en witte geiten, en een echte kameel. Om de negentig minuten vol te maken legt de Heer ook nog een bezoekje af bij een Turkse buikdans-show. Alles in het

katholieke natuurlijk, dus weinig buik en veel gewapper met zilver- en goudkleurige sjaals.

En dan eindelijk weer thuis, als zeven maal de vossen in de wintermist hebben gejanke. Haastig komt moeder de vrouw de bordkartonnen poort uit. Omarmingen, kusjes. "En Anne?" "Bèèè", zegt een geit van achter de coulissen. "Hohohoho", buldert Maastricht op de tribune. Anne krijgt de noot: "Een simpel geschenk voor een simpele ziel". Ze doet een simpel dansje en begraaft de noot.

De volgende scène begint met een stel dorpelingen die buiten de poort hangen, maar dat duurt niet lang. Er breekt een onweer los. Geen overweldigend onweer, maar af en toe een flits vanaf de geluidstoren. Alsof er iemand een foto staat te maken. Tot plots aan de voet van de tribune een gigantisch geknetter losbarst en twee stralen vuurwerk de hemel in gestuurd worden. Vuurpijlen, sterretjes, het hele Chinese pakket. "Ooooooo", doen wij. Maar het is nog niet afgelopen. De muur aan de overkant opent zich en in de poort wordt het silhouet van een boom zichtbaar, tegen een achtergrond van paars licht. Het is eigenlijk meer het idee van een boom, de takken zijwaarts gestrekt en zo plat als een dubbeltje. De boom van Anne, die nu, in een dramatische scène, onder gekraak en geknal, tussen vuur en rook, opensplijt. Beide helften vallen machteloos neer naast een christusfiguur, die uit het midden oprijst, de armen zijwaarts geheven, maar zonder kruis. Minutenlang staren wij zwiingend naar dit wonder, ondersteund door magneesiumbommen uit Las Vegas.

"Breng mij naar Maastricht", zegt Anne, en zo geschiedt. Onder begeleiding van de Heer en Mevrouw van Riemst wandelt het meisje in een wit jurkje en met een bloemenkroontje getooid, "naar de stad van de machtige Sint Servaes" en de Sterre der Zee. Maar die zien we nog niet. Eerst komen de Witte Vrouwen op, de kloosterorde waar Anne zal intreden. Bescheiden, sober, mooi, staan ze daar, een groep zusters, wachtend op Anne. En terwijl het meisje afscheid neemt van haar ouders komt van de andere kant alles waar Maastricht voor staat aanzetten: een schare priesters die het borstbeeld van Sint Servaes torsen, soldaten, en een eindeloze stoet brandende kaarsen, vastgehouden door gelovigen. De Sterre der Zee deint op hun schouders mee, terwijl eindelijk de violen plaatsmaken voor een overdonderende aria plus koor. 'La virgine degli Angeli' uit 'La Forza del Destino'. Weer Verdi, maar dat geeft niet. Een heer in regenjas zingt zachtjes mee.

"Het is het enige bekende stuk van Verdi in het hele spel", aldus Huub Noten. "als ik allemaal stukken als deze er in zou zetten, zou Maastricht gaan zitten meedinen op de tribune."

"De tekst van de aria komt vrijwel overeen met wat er op de mantel van de Sterre der Zee staat. 'Ik zou zo graag onder uw mantel willen schuilen, en dan zou het leuk zijn als u het kindje even naast me neer kon zetten.' Zoiets."

Nog even zijn we getuige van een van de meest archaische spektakels die het Geloof rijk is: Anne moet haar mantel afstaan en zich voor Moeder Overste prosterner. Vervolgens werpen de nonnen een zwarte doek over haar heen. Helaas moet er na deze afdeling in het hart van het Katholicisme nog weer gedanst worden. Anne sterft, "haar taak is volbracht", en dat kan niet zonder een balletje. Die negentig minuten, hè.

Agnes Sommer

De Witte Vrouwen, wachtend op Anne (foto Philip Driessen)